

Ilosanomakysymyksiä varhaisnuorille

Luukas

Mailis Janatuksen teksteistä muokannut Outi Paukkunen

- Tämän oppaan kysymykset on suunnattu pääasiassa 10-12-vuotiaille, mutta hätätilassa niitä voi käyttää 7-14 vuoden ikähaarukalla.
- Kysymykset on myös testattu poikien piirissä. Tulokset ovat olleet rohkaisevia.
- Piirin kesto on korkeintaan 40 minuuttia.
- Vetäjä joutuu johdattelemaan enemmän kuin aikuisten piirissä ja tekemään tukikysymyksiä. Hänen ei kuitenkaan pitäisi itsensä vastata, vaan johdatella varhaisnuoret vastaamaan.
- Vetäjän pitää antaa varhaisnuorille aikaa miettiä hiljaa vastausta ja hänen on rohkaistava useampia kuin yhtä vastaamaan aina kuhunkin kysymykseen.
- Vetäjä voi halutessaan sanoa omat oivalluksensa lopuksi tai tuoda ne esiin loppurukouksessa.
- Suosittelemme varhaisnuorten ilosanomapiiriä seurakuntien kerhoihin, sillä piirin vetäjäksi sopivat yli 15-vuotiaat nuoret.

Sisällysluettelo

1.	Neitsyt tulee raskaaksi	Lk. 1:26-38
2.	Kedon paimenet	Lk. 2:8-20
3.	Hanna ja Simeon	Lk. 2:25-38
4.	Nuori Jeesus	Lk. 2:40-52
5.	Johannes Kastaja	Lk. 3:7-20
6.	Vuosisadan kalansaalit	Lk. 5:1-11
7.	Kuka on ikionnellinen	Lk. 6:20-26
8.	Rakasta vihollistasi	Lk. 6:27-38
9.	Elämäsi tukirakenne	Lk. 6:45-49
10.	Nainin leski	Lk. 7:11-17
11.	Nainen joka sai paljon anteeksi	Lk. 7:36-50
12.	Kylväjä-vertaus	Lk. 8:4-15
13.	Minä seuraan sinua	Lk. 9:57-62
14.	Nimet kirjoissa	Lk. 10:17-20
15.	Laupias samarialainen	Lk. 10:25-37
16.	Ainoa tarpeellinen	Lk. 10:38-42
17.	Kala vai käärme	Lk. 11:5-13
18.	Rikas hullu	Lk. 12:13-21
19.	Yksi uskollinen, toinen uskonon	Lk. 12:35-48
20.	Hedelmätön viikunapuu	Lk. 13:6-9
21.	Koukkuselkäinen nainen	Lk. 13:10-17
22.	Ahdas ovi	Lk. 13:22-30
23.	Suuret illalliset	Lk. 14:12-24
24.	Kadonnut lammas	Lk. 15:1-7
25.	Kadonnut poika	Lk. 15:11-24

26.	Toinen kadonnut poika	Lk. 15:25-32
27.	Rikas mies ja Lasarus	Lk. 16:19-31
28.	Usko ja parantuminen	Lk. 17:11-19
29.	Leski ja tuomari	Lk. 18:1-8
30.	Kuka kelpaa Jumalalle?	Lk. 18:9-14
31.	Verokarhu puussa	Lk. 19:1-10
32.	Viimeinen vertaus	Lk. 20:9-19
33.	Lesken ropo	Lk. 21:1-4
34.	Pietari kieltää Herransa	Lk. 22:31-34,54-62
35.	Paratiisin portti avautuu	Lk. 23:32-43
36.	Emmauksen tiellä	Lk. 24:13-35
37.	Kaikille kansoille	Lk. 24:44-53

2. KEDON PAIMENET (Luuk. 2:8-20)

TAUSTAA: Jeesuksen aikaan paimenia halveksittiin, koska he eivät kyenneet viettämään sapattia (juutalaisten pyhäpäivää), kuten Mooseksen laissa oli määrätty. Heitä ei esimerkiksi hyväksytty oikeuteen todistajiksi. Vanhan testamentin aikaan enkelit ilmestyivät vain sellaisille Jumalan merkittävälle miehille kuin Abraham, Hesekiel ja Daniel. -- Tämän ajan ihmiset kyllä odottivat ennustusten mukaan Messiaan, maailman Vapahtajan syntymistä. He odottivat suurta kuningasta, joka vapauttaisi heidät roomalaisten ylivallasta.

- Miettikää, millainen oli paimenien arkipäivä Juudean vuoristossa. Mitä olivat heidän ilonaiheensa, mitä surunsa?
 - Mitä he ehkä ajattelivat Jumalasta, jonka käskyjä he eivät pystyneet toteuttamaan, koska lampaat tarvitsivat aina paimenta, ei vain arkisin?
- Betlehem on lähellä Jerusalemiä, jossa asui tuohon aikaan paljon uskonnollisia ihmisiä, jotka noudattivat Mooseksen lakia. Miksi enkelit eivät ilmestynyt heille, vaan paimenille?
- Jakeessa 9 sanotaan alkutekstin mukaan, että “suuri pelko“ valtasi paimenet. Mitä he pelkäsivät?
 - Mitä sinä pelkää eniten tänä päivänä? (Voit vastata joko ääneen tai hiljaa mielessäsi.)
- Mikä enkelin sanoissa teki paimenet iloisiksi (10-12)?
- Mitä paimenet ehkä ajattelivat kuullessaan, että kauan kaivattu Vapahtaja nukkuikin eläinten syöttökaukalossa (12)?
 - Miltä sinusta tuntuisi, jos kuulisit, että maailman Vapahtaja nukkuu esimerkiksi tiskialtaassa?
- Mitä syytä enkeleillä oli iloita siinä tilanteessa, kun Jumala oli juuri syntynyt lian, kylmyyden, vihollisten ja bakteerien keskelle (13-14)?
 - Miksi maailman Vapahtajan piti syntyä tuollaisten olosuhteiden keskelle?
- Millä perusteella paimenet pystyivät uskomaan, että heidän löytämänsä eläinten syöttökaukalossa makaava vauva todellakin oli Kristus, Herra?
- Paimenet kertoivat näkemästään ja kuulemastaan monille ihmisille (20). Miksi silloin ei kukaan kuitenkaan lähtenyt lasta kumartamaan? Mitä ajattelisit, jos sinulle tultaisiin kertomaan kuninkaan synnystä, joka on syntynyt likaiseen talliin?
- Meni 30 vuotta, ennen kuin Jeesuksesta tuli kuuluisa – useimmat paimenista olivat varmaan jo kuolleet sitä ennen. Miten paimenten elämä kuitenkin oli ehkä muuttunut tämän yhden ainoan tapaamisen perusteella? Mitkä asiat pysyivät varmasti samana?
 - Mitä paimenet oppivat Jumalasta jouluyönä?

ILOSANOMA: Enkelit lauloivat ilosta ja rauhasta jouluyönä. Niillä oli kuitenkin hintansa, joka Jeesuksen täytyi maksaa. Hän aloitti maksamisen seimessä ja päätti sen ristillä: syntyi lian ja kylmyyden keskelle ja kuoli Jumalan hylkäämänä ristillä, että meillä olisi iankaikkinen elämä ja saisimme olla aina hänen kanssaan taivaassa.

3. HANNA JA SIMEON (Luuk. 2:25-38)

TAUSTAA: Marian ja Joosefin köyhyys näkyy mm. siitä, että he uhrasivat vain kyyhkysparin temppelissä, vrt. 3. Moos. 12:7-8. Monet ihmiset odottivat Messiasta tuohon aikaan, mutta useimmat luulivat hänen tulevan ja esiintyvän kansalle voimakkaana ja suuressa kunniaissa, kuten oli totuttu yleensä näkemään kuninkaiden tekevän.

- Hannan tilanne oli hankala, kun hänen miehensä kuoli seitsemän avioliittovuoden jälkeen (36) ja hänestä tuli leski. Tuohon aikaan naiset tekivät töitä kotona, joten heillä ei ollut mitään mahdollisuutta tienata rahaa kodin ulkopuolella. Miettikää eri syitä, miksi Hanna ei tahtonut mennä uudelleen naimisiin, vaikka se oli tuohon aikaan ainoa selviytymiskeino lapsettomille leskille?
 - Mikä oli Hannan elämän tarkoitus niiden 50-60 vuoden aikana, jotka hän leskenä vietti (36-37)?
- Mitä Hanna ehkä rukoili temppelissä vuodesta toiseen, yötä päivää?
 - Mitä jae 38 osoittaa siitä, miten vakavasti Hanna uskoi? (Mihin hän tarvitsi lunastusta?)
- Kuvitelkaa, millaista oli Simeonin elämä ennen Jeesus-lapsen kohtaamista – mitkä olivat sen ilot ja surut (25-26)?
 - Mitä Jumalan lupaus oli Simeonille merkinnyt (26)?
- Mitä vanhenevalle ihmiselle merkitsee, että hänellä on edesspäin vielä jotakin, jota hän ilolla odottaa?
 - Mitä yhteistä on keskenään ”odottamisella” ja ”uskolla”? Mitä se tarkoittaa sinun uskossasi?
 - Mitä eroa oli sillä Messiaalla, jota Simeon odotti verrattuna siihen Messiaaseen, jota useimmat muut juutalaiset odottivat? (Ks. kohtaa ”Aluksi” ja jaetta 25).
- Miten Simeon saattoi tunnistaa köyhän perheen vauvassa Kristuksen, maailman Vapahtajan?
 - Miksi muut temppelissä kävijät eivät nähneet sitä, mitä Hanna ja Simeon näkivät?
- Katsokaa jakeita 25,31,32,38 huolellisesti ja koettakaa löytää vihjeitä siitä, millaista pelastusta nämä kaksi vanhusta odottivat tulevalta Messiaalta?
 - Mitä sinä toivot eniten Jeesukselta?
- Mitä uutta tietoa Maria sai lapsestaan Simeonin välityksellä (30-35)?
 - Mitä ajattelet, kun mietit Jeesuksen elämää, mitä Simeon tarkoitti ”miekalla”, joka tulisi lävistämään Marian sydämen?
- Mikä tehtävä näillä vanhuksilla oli elämänsä loppuun asti?

ILOSANOMA: Jos olet nähnyt Jeesuksen Raamatun sanassa, niin voit sanoa kuten Simeon: ”Herra, nyt sinä annat palvelijasi rauhassa lähteä, niin kuin olet luvannut. Minun silmäni ovat nähneet sinun pelastuksesi...”

4. NUORI JEESUS (Luuk. 2:40-52)

ALUKSI: Juutalaiset pojat tulevat uskonnollisesti täysi-ikäisiksi 13-vuotiaana (voit verrata tätä meidän rippikouluikään). Jeesuksella oli neljä veljeä ja vähintään kaksi sisarta (Mark. 13:55-56). Hänen isänsä oli puuseppä. Hän opetti vanhimmalle pojalleen oman ammattinsa. Jumala oli luvannut, että hän olisi aina paikalla temppelissään. Temppeli oli ainoa paikka, missä juutalaisten oli mahdollista saada Jumalalta syntinsä anteeksi.

1.
 - Mitä luulette jokavuotisen pääsiäismatkan merkinneen Marialle, joka päivittäin piti huolta Jeesuksen sisaruslaumasta?
 - Millaisia valmisteluja Marian piti tehdä tätä parin- kolmen viikon pituista matkaa varten?
2.
 - Kuvitelkaa Jeesus-pojan jokapäiväistä elämää monilapsisen perheen vanhimpana veljenä.
 - Mitä Jeesus-pojalle merkitsi, että hän sai lähteä – ehkä ensimmäistä kertaa – yhdessä vanhempiensa kanssa Jerusalemiin?
3.
 - Miksi Jeesus ei kertonut vanhemmilleen edeltäkäsien, ettei hän aikonut lähteä muun seurueen kanssa kotiin?
 - Miksi Jeesus tahtoi mennä nimenomaan temppeliin?
4.
 - Mitä jakeet 46-47 osoittavat meille Jeesuksesta?
 - Mikä oli tämän 12-vuotiaan pojan ylin mielenkiinnon kohde?
5.
 - Miksi Jeesus ihmetteli sitä, etteivät hänen vanhempansa tienneet, missä hän oli?
6.
 - Miksi Jeesus tahtoi kohdata Taivaallisen Isänsä nimenomaan temppelissä, ei missä tahansa?
7.
 - Mitä jae 48 osoittaa meille Mariasta?
 - Mitä Marian olisi pitänyt tehdä, kun hän tajusi kadottaneensa poikansa näkyvistään?
8.
 - Miltä luulette Mariasta ja Joosefista tuntuneen, kun he kuulivat poikansa vastauksen jakeessa 49?
 - Mitä Jeesus tahtoi opettaa vanhemmilleen tämän tapauksen kautta?
9.
 - Onko meillä tämän tekstin mukaan oikeus loukata vanhempiamme?
 - Mikä tämän tekstin mukaan on Jumalan tahto teini-ikäisen nuoren elämässä?
10.
 - Millainen oli Jeesuksen suhde vanhempiinsa ja muihin ihmisiin niiden 18 vuoden aikana, jotka hän vielä eli kotonaan (51-52, ennen ensimmäistä ihmetekoaan 30-vuotiaana)?

ILOSANOMA: Syy miksi Jeesus rakasti temppeliä on kirjoitettuna Joh.2:19-21. Lukekaa ensin yhdessä. Temppelissä ihminen voi Jeesuksen aikana sovittaa syntinsä uhraamalla erilaisia uhreja Jumalalle. Jeesus tuli maailmaan antaakseen itsensä täydelliseksi uhriksi ristillä meidän syntiemme puolesta. Nyt voimme lähestyä Jumalaa turvautumalla Jeesukseen ilman temppelissä uhrattavia uhreja. Jeesus itse on temppeli, jonka kautta voimme lähestyä Jumalaa. Näin Jeesus takaa myös sen, että Jumala on Pyhän Henkensä kautta aina paikalla kuullakseen meitä.

5. JOHANNES KASTAJA (Luuk. 3:7-20)

ALUKSI: Johanneksen vanhemmat olivat vanhoja hänen syntyessään, joten he olivat varmasti jo kuolleet tähän aikaan. Hänellä ei ollut sisaruksia, eikä hän ollut naimisissa. Johannes eli yksin autiomaassa. Profeetta – Herran sanoman vastaanottaja ja julistaja Messias – on hepreaa ja tarkoittaa ”voideltu”. Israelilaiset vihkivät kuninkaan voitelemalla hänet öljyllä ja rukoilemalla (1Kun. 1:39). Siksi kuningas Daavidia ja hänen jälkeläisiään alettiin nimittää Voidelluiksi, ja tämä sana, Messias, liitettiin profeettojen lupaamaan, Rauhan Ruhtinaaseen (Jes. 9:1-7) Uusi Testamentti todistaa, että Jeesus on Messias (Matt. 1:1, Mark. 1:1, Luuk. 1:33, 2:11, Joh. 20:31)

1.
 - Muistele niitä aikoja, kun olet ollut yksin. Mitä hyviä asioita yksinäisyys on ehkä tuonut elämääsi?
2.
 - Johannes kutsui kuulijoitaan ”käärmeen sikiöiksi” (7). Miksi hänestä kuitenkin tuli suosittu, jopa suosituampi kuin Jeesuksesta?
3.
 - Mitä asioita Johanneksen saarnasta (7-14) meidän pitäisi ottaa opiksi ajatellen omaa yhteiskuntaamme?
 - Mitkä asiat Johanneksen saarnassa sattuvat sinun omaantuntoosi?
 - Miltä maailma näyttäisi tänään, jos kaikki eläisivät, kuten Johannes tässä opettaa?
4.
 - Jakeissa 4-6 sanotaan, että Johanneksen tehtävä oli valmistaa ihmisten sydämet uskomaan Messiaaseen. Millä tavalla näin ankara ja ”suora” puhe valmistaa Jeesukselle tietä sydämiimme?
5.
 - Mikä oli Johanneksen suhde tulevaan Messiaaseen (15-17)?
 - Miksi Johannes ei käyttänyt kansansuosiotaan omaksi hyödykseen?
6.
 - Mitä ajattelet, miksi Johannes nuhteli kuningas Herodesta hänen synneistä (19-20).
7.
 - Johannes oli vain 30-vuotias, kun hänet teloitettiin vankilassa. Mikä oli mielestänne hänen lyhyen elämänsä tarkoitus?
 - Mikä oli ehkä tämän profeetan elämän suurin onni?
8.
 - Jeesuskin oli niiden joukossa, jotka kuuluivat Johanneksen saarnan. Hän oli ”puu joka teki hyvää hedelmää”. Miksi oli tärkeää, että hänet sitten ”kaadettiin ja heitettiin tuleen ristillä” aivan kuin hän olisi ollut hedelmätön puu (9)?

ILOSANOMA: Johannes Kastajan sanoma oli etupäässä ankaraa puhetta syntien olemassaolosta, joka sai kuulijoissa aikaan pahan omantunnon. Mutta Johannes sanoi myös sen, mitä Jeesus Messias tekisi kuollessaan ristillä meidän synneillemme ja huonolle omalletunnonellemme: ”Katsokaa: Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!” (Joh. 1:29)

6. VUOSISADAN KALANSAALIS (Luuk. 5:1-11)

ALUKSI: Pietarilla oli anoppi (4:38-39), mikä merkitsee, että hänellä oli myös vaimo ja lapsia. Pietari oli kalastaja – jollei hän saanut kalaa, ei hän voinut elättää perhettään. Genesaretin järvellä kalastetaan öiseen aikaan ja matalassa vedessä, ei kirkkaalla päivänvalolla ja syvässä vedessä.

1.
 - Kertokaa miltä tuntuu, kun on kalastanut pitkään eikä ole saanut yhtään kalaa! Kuvitelkaa, mitä Pietari mietiskeli pestessään verkkojaan yöllisen epäonnistuneen kalastusretken jälkeen (2)?
2.
 - Miksi Jeesus tahtoi opettaa ihmisiä veneestä käsin (3)?
 - Miettikää eri syitä, miksi hän valitsi juuri Pietarin veneen “saarnatuulikseen“?
3.
 - Pietari oli päässyt juuri pesemästä verkkojaan. Sitä paitsi hän oli kalastuksen asiantuntija, mitä Jeesus ei ollut. Mikä sai hänet tottelemaan Jeesuksen käskyä, vaikka hän samalla oli vaarassa tulla nolatuksi muiden kalastajien silmien edessä (4-5)?
 - Muistelkaa omia kalastuskokemuksianne, kun samassa paikassa on ollut paljon kalastajia ja vain muutama kokenut kalastaja on saanut kalaa. He ovat osanneet valita juuri oikeat syötit siihen paikkaan.
 - Mitä luulette, uskoiko Pietari tässä vaiheessa saavansa kalaa?
4.
 - Muutama vuosi sitten löytyi Genesaretin järven mudasta ajanlaskumme alkuun sijoittuva vene. Se oli noin 8 m pitkä ja yli 2 m leveä. Kuinka monta kilonpainoista kalaa mahtuu arviolta tuollaiseen veneeseen (7b)?
 - Mitä luulette kaikelle tälle kalamäärälle myöhemmin tapahtuneen?
5.
 - Mikä outoa on siinä tavassa, miten Pietari reagoi tähän ihmeeseen?
 - Mitä syntejä Pietari ehkä tarkoitti sanoessaan jakeen 8 sanat?
6.
 - Mitä Pietari oppi Jeesuksesta tämän ihmeen kautta? Katso miten hän puhuttelee tätä jakeissa 5 ja 8.
 - Mikä sai Pietarin tuntemaan pelkoa tässä tilanteessa?
7.
 - Miksi Jeesus sanoi jakeen 10 sanat vasta Pietarin tunnustuksen jälkeen?
 - Mitä kalastajalla ja ilosanoman viejällä on yhteistä?
8.
 - Mitä takeita Pietarilla oli, ettei hänen perheensä näkisi nälkää hänen lähdettyään seuraamaan Jeesusta? Hän ei enää ehtisi kalastaa joka yö.

ILOSANOMA: Simon oli oikeassa sanoessaan, ettei syntinen saa lähestyä pyhää Jumalaa. Sanotaanhan VT:ssä, että syntinen kuolee heti Jumalan läheisyydessä. Juuri siksi Jeesuksen itsensä pitikin kokea se tilanne, mitä Pietari oli pelännyt: Jumala hylkäsi hänet hänen kuollessaan – meidän puolestamme suojatakseen meidät Jumalan pyhyydeltä. Näin meidän ei tarvitse enää koskaan pelätä Jumalan lähellä vaan saamme rohkeasti tulla hänen luoksensa.

7. KUKA ON IKIONNELLINEN (Luuk. 6:20-26)

ALUKSI: Sana autuas tarkoittaa kreikaksi "ikionnellista". Tekstimme "rikkaat" ovat niitä, jotka ovat saaneet elämässään kaiken mitä halusivatkin: rahaa, rakkautta ja terveyttä. "Köyhät" taas ovat niitä, joilla ei koskaan ollutkaan näitä elämän hyvyksiä, tai jotka jo olivat ne menettäneet. Miettikää yhdessä millaista on, kun on paljon rahaa ja omaisuutta. Millaisiin asioihin silloin alkaa luottamaan? Voiko joskus olla hyvä ettei ole omaisuutta?

1.
 - Mikä tämän tekstin mukaan on ihmisen todellinen onni?
 - Mikä tämän tekstin mukaan on ihmisen todellinen onnettomuus?
2.
 - Mikä Jeesuksen mukaan on köyhyyden hyvä puoli? (Ks. kohtaa "Aluksi")
 - Mikä Jeesuksen mukaan on rikkaana olemisen paha puoli? (Ks. kohtaa "Aluksi".)
3.
 - Miksi Jeesus kutsuu ikionnellisiksi vain opetuslapsiaan, ei kaikkia maailman kärsiviä (20)?
4.
 - Miljoonat ihmiset maailmassa näkevät nälkää, koska heillä ei ole ruokaa. Miten Jeesus voi kutsua joitakin heistä ikionnellisiksi?
 - Monet ihmiset meidän maailmassamme eivät saa rakkautta ja arvonantoa. Miten Jeesus voi kutsua joitakin heistä ikionnellisiksi?
5.
 - Millä perusteella Jeesus voi väittää, että hänen itkevät opetuslapsensa ovat onnellisessa asemassa?
 - Ovatko opetuslapset onnellisia jo itkiessään vai vasta sitten, kun he saavat lopulta nauraa? Perustele vastauksesi.
6.
 - Mitä pahaa on rikkaudessa, naurussa ja kehuissa?
 - Milloin tulee se aika, kun rikkaat, kylläiset, iloiset ja hyvämaineiset ihmiset ilman uskoa Jeesukseen joutuvat itkemään?
7.
 - Miksi niitä vihataan, jotka sanovat totuuden, ja vääriä sanan julistajia taas kehuaan (22,26)?
 - Luuletteko, että todellakin on olemassa ihmisiä, jotka iloitsevat ja hyppivät riemusta, kun heitä haukutaan ja vainotaan (23)? Jos on, niin mikä saa heidät toimimaan tuolla tavalla?
8.
 - Mitä köyhillä, nälkäisillä, itkevillä ja haukutuilla on sellaista, mitä rikkailla jne. ei ole?
9.
 - Nyt tuomme nämä jakeet Jeesuksen omaan elämään. Oliko Vapahtaja ikionnellinen riippuessaan ristillä? Miksi olisi ollut, miksi ei?
 - Miksi Jumala ei tarjonnut silloin mitään lohdutusta kärsivälle Jeesukselle?

8. RAKASTA VIHOLLISTASI (Luuk. 6:27-38)

TAUSTAA: Kun luet tätä tekstiä, mieti miten pystyit menneellä viikolla sen elämänohjeita toteuttamaan omassa arkiympyröissäsi; kotona ja kavereiden kanssa.

Jakeet 27-30

- Useimmat ihmiset lienevät yhtä mieltä siitä, että olisi parempi, jos kaikki eläisivät niin kuin Jeesus tässä opettaa. Miksi näiden käskyjen noudattaminen on sitten niin kovin vaikeaa?
 - Olisiko mielestäsi helpompaa totella Jeesusta, jos hän olisi sanonut yksinkertaisesti: Ole ystävällinen vihamiehellesi.
- Kuvittelepa, että todella alkaisit elää näiden käskyjen mukaan kotonasi tai koulussasi. Millä tavalla luulisit kotisi tai koulusi ilmapiirin muuttuvan?
 - Luuletko, että välisi hankalaan ystävääsi muuttuisi, jos alkaisit rukoilla hänen puolestaan (28b)?
- Jeesus itse noudatti näitä käskyjä viimeisen päälle. Miksi hänellä kuitenkin oli paljon vihamiehiä?
- Mitä pahaa viha tekee vihaajalle itselleen?

Jakeet 31-38

- Mikä on suurin ero niiden “Korkeimman lasten“ (Jumalaan uskovien) ja “syntisten“ (ihmisten, jotka eivät usko) välillä, joista nämä jakeet puhuvat?
 - Miten itse toimit kuten Korkeimman lapset, miten kuin syntiset?
- Jae 35 kuvaa Jeesuksen rakkautta meitä kohtaan, olimmepa sitten vaikka hänen vihollisiaankin. Lue tämä jae vielä kerran ja vastaa seuraavaan kysymykseen: Onko mielestäsi näin suureen rakkauteen helppo vai vaikea uskoa?
- Suuri palkka luvataan niille, jotka pitävät nämä käskyt (35). Jeesus piti, mutta palkan sijasta hän saikin osakseen kuolla ristillä. Miksi?
- Miten niistä voi tulla Korkeimman lapsia, jotka eivät pysty rakastamaan vihollisiaan?

ILOSANOMA: Sanan varsinaisessa merkityksessä vain Jeesus oli Korkeimman lapsi/ Poika. Hän rakasti vihollisiaan ja rukoili heidän puolestaan elämänsä loppuun asti. Hän ei kuitenkaan ottanut itselleen sitä suurta palkkaa, mikä hänelle olisi kuulunut, vaan antoi sen muille – jokaiselle, joka pyytää Jumalalta anteeksi sitä, ettei ole pystynyt näitä käskyjä noudattamaan.

9. ELÄMÄSI TUKIRAKENNE (Luuk. 6:45-49)

ALUKSI: Perustus on talon alla oleva tukirakenne, jonka päällä talo pysyy pystyssä.

1.
 - Ketä Jeesus kuvaa jakeessa 45?
2.
 - Koeta keksiä mahdollisimman monta yhtäläisyyttä talon ja ihmiselämän välillä.
 - Miksi monet ihmiset pitävät talon/ elämän julkisivua tärkeämpänä kuin sen tukirakennetta?
3.
 - Millaisista asioista ihmiset koettavat tehdä elämänsä tukirakenteita?
 - Miksi useimmat ihmiset rakentavat elämäänsä “kaivamatta syvälle“ (miettimättä elämänsä tarkoitusta)?
4.
 - Mitä Jeesus tarkoittaa “tulvalla“ (vaikeudella), joka iskee jokaiseen ihmiselämään?
 - Muistele aikaa, jolloin jokin onnettomuus tai vaikeus sinun elämääsi koetteli. Mihin silloin turvauduit? Haluatko kertoa muille, jos Jeesuksen sanat ovat auttaneet sinua elämäsi vaikeuksissa?
5.
 - Tämän vertauksen mukaan vaikeudet iskevät kristittyjen elämään yhtä todennäköisesti kuin kaikkien muidenkin. Miksi kristittyjä ei säästetä niiltä?
6.
 - Mitä Jeesus tarkoittaa ihmisellä, jonka talo sortuu? (Mitä hänelle tapahtuu tämän katastrofin jälkeen?)
7.
 - Mikä voisi olla syynä siihen, että joku kuulee Jeesuksen sanat, muttei toimi niiden mukaan?
 - Miksi yksi pyrkii toteuttamaan Jeesuksen sanoja omassa arkielämässään, toinen ei?
 - Kumpaan näistä kahdesta ryhmästä sinä kuulut? Miksi? (voit vastata myös hiljaa mielessäsi)
8.
 - Jeesuksen sanojen toteuttaminen tarkoittaa (edellisen tehtävän mukaan) mm. vihollisen rakastamista. Voitko sanoa, että tämä Jeesuksen käsky voisi olla elämäsi tukirakenteena eli siihen voi luottaa, että se on oikea ratkaisu elämässäsi?
9.
 - Sanalla “kallio“ on toinenkin merkitys Raamatussa. Paavali sanoo 1.Kor.10:4:ssä: “Tämä kallio oli Kristus.“ Mikä on ero sen välillä, että koetat rakentaa elämäsi Jeesuksen käskyjen (eli lain) varaan, tai että rakennat sen hänen itsensä varaan (eli ilosanoman, että hän on kuollut jokaisen syntisi puolesta ja näin antaa sinulle anteeksi)?
10.
 - Jeesus itse täytti kaikki käskyt. Miksi sitten “tulva“ eli ristinkuolema tuhosi hänen elämänsä maan päällä?

10. NAININ LESKI (Luuk. 7:11-17)

ALUKSI: Ihmiset kutsuvat Jeesusta suureksi profeetaksi, koska he muistavat, miten kaksi VT:n suurta profeettaa, Elia ja Elisa, herättivät kuolleista perheen ainoan pojan (16). Profeetta = Herran sanoman vastaanottaja ja sen eteenpäin kertoja. Leski = avioparin elossa oleva puoliso, jonka puoliso (tässä tekstissä mies) on kuollut.

1.
 - Mieti mahdollisimman monta syytä, miksi tämän nuoren pojan hautajaisiin tuli niin paljon väkeä (12)?
2.
 - Leskellä oli vain yksi poika aikana, jolloin kaikki halusivat paljon lapsia. Miettikää, millaista kolmihenkisen perheen elämä oli ollut silloin, kun kaikki olivat vielä elossa.
 - Mikä vaimosta oli ehkä tuntunut kaikkein pahimmalta silloin, kun hänen miehensä kuoli?
3.
 - Mitä rahaan liittyviä tai muita ongelmia voi syntyä silloin, kun äiti kasvattaa yksin ainoaa poikaansa?
 - Miten kasvava nuori mies yleensä kokee äitinsä huolehtimisen?
4.
 - Mitä luulette leskiäidin ajatelleen Jumalasta silloin, kun hän kulki poikansa arkun perässä hautausmaalle?
5.
 - Pojan kuoleman hetkellä Jeesus oli vielä Kapernaumissa 40 kilometrin päässä (7:1). Hautajaiset pidettiin yleensä viimeistään kuolinpäivää seuraavana päivänä. Miksi Jeesus tahtoi välttämättä tavoittaa tämän hautauskulkueen, vaikka se merkitsikin, että hänen piti kulkea kiireen vilkkaa tuo pitkä matka?
 - Miksi Jeesus tahtoi auttaa leskeä, joka ei ollut pyytänyt häneltä apua?
6.
 - Millaisissa tilanteissa sinusta on tuntunut, ettei Jeesuksen apu voi mitenkään ehtiä ajoissa?
 - Miten voisimme saada sen varmuuden, että Jeesuksen apu ei tule koskaan liian myöhään?
7.
 - Miksi Jeesus sanoi itkevälle äidille: “Älä itke!”
 - Jeesus sanoo sinullekin tässä raamattupiirissä: “Älä itke!” Mitä hänen sanansa sinun omassa elämässäsi voisivat tarkoittaa?
8.
 - Millä tavalla Jeesus herätti kuolleen pojan henkiin?
9.
 - Mitä Luukas tarkoittaa sanoessaan: “Jeesus antoi hänet takaisin äidille“ (15)?
 - Miten luulette tämän tapauksen muuttaneen äidin ja pojan välejä?
10.
 - Myös Taivaallinen Isä joutui kerran katselemaan, miten hänen ainokaista Poikaansa kannettiin hautaan. Mitä luulet, kumman tuska oli näissä tilanteissa suurempi: lesken vai Jumalan? Perustele vastauksesi?
 - Jakeessa 16 sanotaan: “Jumala on tullut kansansa avuksi.“ Miksi hän ei sitten tullut Poikansa avuksi, kun tämä teki kuolemaa?

11. NAINEN JOKA SAI PALJON ANTEEKSI (Luuk. 7:36-50)

ALUKSI: Juutalaisessa kulttuurissa oli tuohon aikaan suuri häpeä, jos nainen paljasti hiuksensa julkisesti. Jakeet 44-46 kuvaavat, miten kunnioitettu vieras yleensä toivotettiin tervetulleeksi. Ilotyttö (prostituoitu) = henkilö, joka ansaitsee elantonsa suostumalla sukupuoliyhteyteen Fariseus = teeskentelevä, tekopyhä eli leikkii uskovaista, Jeesuksen ajan juutalaisuuden (uskonnon) yhden muodon harjoittaja.

- Miksi fariseus Simon ei pessyt eikä pesettänyt palvelijoillaan Jeesuksen jalkoja, vaikka oli kutsunut hänet kotiinsa (36, 44-46)?
 - Mitä tarkoitusta varten luulette Simonin yleensä kutsuneen Jeesuksen kotiinsa?
- Kaikki paikalla olijat tunsivat naisen, koska hän oli kaupungin ilotyttö (37)? Miettikää, millaista tämän naisen elämä oli ollut, kun hän oli vielä lapsi ja nuori. Mikä oli ehkä tehnyt hänestä ilotyön?
 - Minkä verran luulette tämän naisen tienneen oikeasta rakkaudesta?
- Alabasteripullo täynnä tuoksuöljyä oli melko arvokas. Miettikää eri syitä, mitä tarkoitusta varten nainen oli nuo rahat säästänyt ja pullon ostanut?
- Miksi tämä ilotyttö tahtoi tavata Jeesuksen ja juuri sinä päivänä – täytyihän hänen tietää, ettei hän saisi osakseen lämmintä vastaanottoa fariseuksen talossa?
 - Mikä sai naisen toivomaan, ettei Jeesus torjuisi hänen lähestymisyrittystään?
- Mistä syystä nainen itki niin paljon, että Jeesuksen jalat kastuivat?
 - Nainen ei sanonut mitään koko tilanteen aikana, mutta miltä hänen käytöksensä näytti?
- Jakeissa 41-42 Jeesus kertoo pienen vertauksen rahanlainaajasta. Siinä hän vertaa syntiä velkaan. 50 denaaria vastaa puolentoista vuoden palkkaa ja 50 denaaria puolentoista kuukauden. Mitä Vapahtaja tahtoi opettaa Simonille tämän vertauksen kautta?
 - Mitkä olivat ne Simonin synnit, jotka Jeesus tahtoi hänelle tämän vertauksen kautta osoittaa?
- Mitä tapahtui sille syntivelalle, jonka nainen oli velkaa Jumalalle?
 - Mitä tapahtui sille syntivelalle, jonka Simon oli velkaa Jumalalle?
- Jeesus tuntee kaikki sinun syntisi ja kaikesta huolimatta hän sanoo sinullekin jakeiden 48 ja 50 sanat. Mitä sinä vastaat hänelle?

12. KYLVÄJÄ-VERTAUS (Luuk. 8:4-15)

ALUKSI: Kylväjä-vertaus oli Jeesuksen ensimmäinen vertaus ja samalla eräänlainen toimintasuunnitelma hänen kolme vuotta kestävästä julkisesta toimintaansa varten. Vertaus = lyhyen kertomuksen muodossa esitetty opetus.

- Miksi Jeesus vertasi Jumalan sanaa nimenomaan siemeneen? Etsi mahdollisimman monta yhtäläisyyttä näiden kahden väliltä.
 - Mitä Jeesus tahtoi sanoa tulevasta toiminnastaan tämän vertauksen kautta?
- Millä eri tavoilla Saatana pyrkii tempaamaan sanan siemenen pois sydämestämme (5, 12)?
 - Miten voisimme estää, ettei meille tapahtuisi se, mikä jakeessa 12 kuvataan?
- Katso jakeita 6 ja 13. Millaiset koetukset/vaikeudet voivat saada aikaan sen, että kristitty luopuu uskostaan?
 - Mikä oli ehkä jakeen 13 ihmisten perimmäinen ilon aihe?
 - Millaista kristittyä Jeesus kuvaa sanomalla, ettei hänellä ole "juurta"?
- Miten "elämän huolet, rikkaus ja nautinto" saattavat tukahduttaa sydämeemme kylvetyn Sanan (7, 14)?
 - Miksi hyvinvointi näyttää olevan kristityille vaarallisempaa kuin köyhyys?
 - Mitä meidän pitäisi tehdä, jos huomaamme, että huolet ja rikkauden + nautinnon tavoittelu ovat vähä vähältä erottamassa meitä Jumalasta?
- Miten huonosta maaperästä voi tulla hyvää maata (8, 15)?
 - Mieti asiaa vielä siten, että Jeesus tarkoitti erilaisilla maaperillä meitä erilaisia ihmisiä, johon sanan siemen kylvetään. Mitkä ovat hedelmän kantamisen ehdot kristityn elämässä?
- Mikä näistä neljästä maaperästä sopii kuvaamaan sinun sydäntäsi kaikkein parhaiten? (voit vastata myös hiljaa mielessäsi?)
- Mitä Jeesus tarkoitti satakertaisella sadolla?
- Mitä tämä vertaus opettaa meille ilosanoman kertomisesta muille ihmisille?
- Jeesus sanoo itsekin olevansa Jumalan Sana (vrt. Joh.1:1). Mitä yhteistä on Jeesuksella ja siemenellä?

ILOSANOMA: Viimeisenä iltanaan Jeesus sanoi näin: "Hetki on tullut: Ihmisen Poika kirkastetaan. Totisesti, totisesti: jos vehnänjyvä ei putoa maahan ja kuole, se jää vain yhdeksi jyväksi, mutta jos se kuolee, se tuottaa runsaan hedelmän... Näillä sanoilla Jeesus ilmaisi, millainen tulisi olemaan hänen kuolemansa" (Joh.12:23-33). Vertauksemme "siemen" tarkoittaa siis pohjimmiltaan "sanaa rististä". Ja se kylvetään myös meidän sydämeemme.

13. MINÄ SEURAAAN SINUA (Luuk. 9:57-62)

ALUKSI: Jeesuksen aikana peltoa kynnettiin sinne tänne riuhtovalla härkävaljakolla. Kun maanviljelijä piti auraa suorassa, ei voinut katsoa taakseen vaan täytyi pitää vain tiukasti toisella kädellä auran kurjesta (kahvasta) kiinni ja toisella ohjista sekä teräväpäisestä kepeistä (tutkaimesta), jolla härät ohjattiin oikeaan suuntaan ja näin syntyi suoraa vakoa.

1.
 - Tekstissämme esiintyy kolme henkilöä, jotka miettivät kannattaako Jeesusta seurata. Missä tilanteessa sinä olet sitä miettinyt?
2.
 - Miksi Jeesus ei sanonut ensimmäiselle miehelle lyhyesti ja yksiselitteisesti: “Tervetuloa mukaani!” (57-58)?
 - Mitä Jeesus tahtoi tälle miehelle sanoa jakeella 58?
3.
 - Miten suhtautuisit Jeesuksen seuraamiseen, jos ainoa asia, mikä sinulle luvattaisiin, olisi jakeessa 58 kuvattu elämä?
 - Miksi Jeesuksen itsensä piti elää jakeessa 58 kuvatulla tavalla, vaikka hän oli Jumalan Poika?
4.
 - Mikä oli seuraavalle miehelle tärkeää (59-60)?
 - Miten läheisen ihmisen kuolema voi sitoa meitä niin, että se estää meitä seuraamasta Jeesuksen kutsua?
5.
 - Minkä luulette olleen varsinaisen syyn siihen, että kolmas mies tahtoi käydä kotonaan vielä kerran (61-62)?
 - Miksi Jeesus ei sallinut miehelle sitä pientä lohdutusta, jonka kotona käyminen olisi hänelle tuonut?
6.
 - Millainen oli ehkä näiden kolmen miehen loppuelämä, jos he kieltäytyivät seuraamasta Jeesusta? Entä jos he kaikesta huolimatta päättivät seurata Jeesusta?
7.
 - Jeesus opetti myös vanhempien kunnioittamisen tärkeyttä. Miten neljäs käsky (Kunnioita isääsi ja äitiäsi) voidaan sovittaa yhteen niiden vaatimusten kanssa, jotka hän tekstissämme esittää?
8.
 - Mitä ajattelet puhutaanko meidän aikanamme nuorille Jeesuksen seuraamisen vaikeuksista samalla tavalla kuin Jeesus itse puhui?
9.
 - Mitkä ovat sinun elämässäsi niitä asioita, mitkä saavat sinut katsomaan taaksesi eli vaikeuttavat päätöstäsi seurata Jeesusta?
 - Mitä sinun pitää tehdä, jos huomaat, ettet ole “sopiva Jumalan valtakuntaan“?

ILOSANOMA: Näitä sanoja puhuessaan Jeesus oli jo matkalla Jerusalemiin. Auraan tartuttuaan hän ei katsonut kertaakaan taakseen, vaan kulki päättäväisesti kohti ristinkuolemaansa. Hän oli sopiva Jumalan valtakuntaan – ehkä ainoa todella sopiva – mutta hän ansaitsi kuolemalla meidän puolestamme myös meille pääsyn tuohon valtakuntaan, jotka emme ole sopivia. Jeesus vie meidät perille.

14. NIMET KIRJOISSA (Luuk. 10:17-20)

Aluksi: Lukekaa ensin jakeet 1 ja 9. Tekstimme puhuu Galilean herätyksen käännekohdasta: tällä hetkellä ratkaistaan sen painopiste. Marttyyri = on uskonsa puolesta kuollut henkilö.

1.
 - Kuvitelkaa, mitä tapahtuisi meidän kirkossamme, jos sen työntekijöillä olisi sama voima kuin näillä 72:llä opetuslapsella?
 - Miksi opetuslapset kertoivat vain yhdestä tehtävänsä osa-alueesta Jeesukselle?
2.
 - Miksi ihmiset yleensä iloitsevat vallasta ja voimasta, jos heillä sellaista on?
 - Miksi Jeesus ei iloinnut työn menestyksestä yhdessä opetuslastensa kanssa?
3.
 - Miten eroavat toisistaan ilo Jumalan valtakunnan työstä ja ilo taivaan kirjaan kirjoitetusta nimestä?
 - Miksi on paljon helpompaa iloita maan päällä olevasta asiasta kuin taivaassa olevasta asiasta?
4.
 - Mitä sellainen opetuslapsi kertoo toisille, jonka ilonaihe on taivaaseen kirjoitettu nimi?
5.
 - Mitä pitäisi tapahtua, että oppisimme iloitsemaan taivaaseen kirjoitetusta nimestä?
 - Miten Jumala on siirtänyt sinun ilonaiheitasi maan päältä taivaaseen?
6.
 - Miten ja milloin meidän nimemme kirjoitetaan/ on kirjoitettu taivaan kirjaan?
7.
 - Milloin olet viimeksi nähnyt tai kuullut puhuttavan sellaisista asioista, joista jae 19 kertoo?
 - Missä tapauksessa uskaltaisit mennä polkemaan käärmeen tai skorpionin päälle?
8.
 - Miksi Saatana ei voi millään tavoin vahingoittaa Jeesuksen omia (19)?
 - Millaisia asioita meidän ei tämän tekstin mukaan tarvitse pelätä?
 - Millaisia asioita meidän tulee tämän tekstin mukaan pelätä?
9.
 - Missä mielessä piti paikkansa se, ettei mikään vihollisen voima voinut opetuslapsia vahingoittaa, vaikka useimmat heistä kuolivatkin marttyyrikuoleman?
 - Miksi se vanha käärme (paholainen) sai iskeä vielä myrkkyhampaansa Jeesuksen kantapäähän ristillä? Ks. myös 1. Moos. 3:15.
10.
 - Mitä sanottavaa tällä tekstillä on meidän palvelustyöstämme Jumalan valtakunnassa?

Ilosanoma: Raamatussa kerrotaan myös niistä, joiden nimeä ei ole kirjoitettu taivaan kirjaan: "Jokainen, jonka nimeä ei löytynyt elämän kirjasta, heitettiin tuliseen järveen (=helvettiin)" (Ilm.20:15). Jeesus ei tahtonut meille tapahtuvan sitä onnettomuutta, siksi hän rukoili Mooseksen tavoin: "Anna anteeksi heidän syntinsä. Mutta jos et anna, niin pyyhi minun nimeni kirjastasi" (2.Moos.32:32). "Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän" (Joh. 3:16).

15. LAUPIAS SAMARIALAINEN (Luuk. 10:25-37)

Aluksi: Jeesuksen aikaan samarialaisia halveksittiin siitä, että he eivät olleet puhtaasti juutalaisia vaan osaksi samarialaisia (isä saattoi olla samarialainen ja äiti juutalainen) ja siksi he olivat myös puoliksi pakanoita (pakana on sellainen, joka ei usko Jumalaan). -- Samarialaisilla oli oma temppelinsä ja he käyttivät vain viittä Mooseksen kirjaa Raamattunaan. He eivät siis uskoneet Jumalaan samalla tavalla kuin juutalaiset. Haavoittunut mies oli juutalainen. Pappi ja leeviläinen olivat ilmeisesti matkalla temppeliin suorittamaan uskonnollisia velvollisuuksiaan. Jos he koskisivat vereen tai kuolleeseen matkalla, he eivät saisi heidän lakiansa mukaan astua temppeliin sen päivän aikana.

- Kuvitelkaa, mitä mukiloitu mies ehkä mietti maatessaan tienposkessa tunnista toiseen?
 - Mitä ajattelivat ehkä vaimo ja lapset, kun he odottivat turhaan isää kotiin palaavaksi?
- Mieti mahdollisimman monta syytä siihen, etteivät nuo kaksi uskonnollista ihmistä, pappi ja leeviläinen, auttaneet kuolevaa miestä?
 - Miten Jeesukselle kysymyksen esittänyt viisas mies ehkä arvioi näiden miesten kummallista käytöstä (25-27)?
- Samarialaisella olisi ollut vaikka kuinka monta syytä olla auttamatta mukiloitua miestä. Koeta keksiä niistä mahdollisimman useita.
 - Mikä olisi ollut vähin avun määrä, mitä tuossa tilanteessa olisi pitänyt mukiloidulle miesparalle antaa?
 - Miten samarialainen ylitti tämän "vähimmäisavun" määrän?
- Kaksi denaria oli kahden päivän palkka, jolla tuohon aikaan voi asua majatalossa pari kuukautta.
 - Miksi samarialainen tahtoi käyttää tuollaisen summan rahaa muukalaisen auttamiseen?
 - Ketä sinä olisit valmis auttamaan sillä tavalla kuin samarialainen auttoi mukiloitua muukalaista?
- Luuletko, että samarialainen täytti myös rakkauden käskyn ensimmäisen puoliskon (27)? Perustele vastauksesi.
 - Onko mielestäsi mahdollista rakastaa Jumalaa yli kaiken ja kohdella samaan aikaan kärsivää lähimmäistä sillä tavalla kuin pappi ja leeviläinen häntä kohtelivat?
- (Hiljaa vastattavaksi:) Kuka on sinun kaverisi, jonka sinä olet ohittanut samalla tavalla kuin pappi ja leeviläinen ohittivat mukiloidun miehen (37)? (koulussa muiden kiusaama, jota et uskaltanut auttaa; pyörällä kaatunut, jota et pysähtynyt auttamaan omien kiireidesi takia...)
 - Mieti jokin hyvä asia, miten voisit vielä tuota kaveria auttaa.
- Mitä yhteistä on Jeesuksella itsellään laupiaan samarialaisen kanssa?
 - Miten Jeesus auttoi meitä vielä enemmän kuin laupias samarialainen?
 - Miten Jeesus on auttanut meitä silloin, kun joskus olemme tunteneet itsemme epäonnistuneiksi ("mukiloiduiksi")?
- Jos jää aikaa, jutelkaa esim. muualta Suomeen muuttaneen koulukaverin auttamisesta.

16. AINOA TARPEELLINEN (Luuk. 10:38-42)

Aluksi: Huomatkaa, ettei naisten asema ollut Jeesuksen aikaan sama kuin meidän päivinämme. Naiset eivät esimerkiksi saaneet opiskella Raamattua yhdessä miesten kanssa.

- Mitä sinä odotat kaikkein eniten hyvän ystävän vierailulta?
 - Jeesus ja hänen opetuslapsensa olivat vaeltaneet ulkona koko päivän. Mitä luulette heidän odottaneen vierailulta Betanian sisarusten kotiin?
- Vertaile keskenään Martan ja Marian käyttäytymistä Jeesuksen saapuessa heidän kotiinsa. Kumpaa näistä naisista sinun on helpompi ymmärtää ja miksi?
- Miksi Martta hermostui myös Jeesukseen, ei vain sisarensa?
 - Missä tilanteissa sinun on tehnyt mielesi sanoa Jeesukselle: "Herra, etkö välitä...?"
- Mitä Maria ajatteli ilta-ateriasta, joka vieraille olisi pitänyt tarjota?
 - Miksi Jeesus olisi tahtonut, että Marttakin olisi kuunnellut hänen opetustaan?
- Jotkut kristityt tahtovat mieluummin tehdä jotakin Jeesusta auttaakseen kuin kuunnella hänen ääntään. Mistä luulette sen johtuvan?
 - Mitä ajttelet ystävästä, joka ei välitä kuunnella toisen sanoja? Voiko ystävää oppia kovin hyvin tuntemaan niin?
- Mikä sinun mielestäsi on "ainoa tärkeä asia elämässä ja kuolemassa" (vrt. 42)?
 - Mitä Jeesus tarkoitti "sillä ainoalla asialla, mikä on tarpeen" (42)?
 - Mitä mieltä olet väitteestä, että Jeesuksen sanat ovat ainoa asia, mitä ihminen tarvitsee elämässä ja kuolemassa?
- Miksi Jeesus tahtoisu sinunkin kuuntelevan omia sanojaan säännöllisesti, joka päivä?
 - Mitä meille tapahtuu, jos kuuntelemme Jeesuksen sanoja vain epäsäännöllisesti, silloin tällöin?
 - Missä meidän päivinämme on mahdollista kuulla Jeesuksen suoraa puhetta?
- Jeesus sanoo, että Maria valitsi hänen sanojensa kuulemisen. Valinta tarkoittaa aina, että jätetään tekemättä jotain muuta - tärkeääkin. Miten voisit järjestää itsellesi aikaa Raamatun lukemiseen ja raamattupiirissä käymiseen? Mieti joitakin keinoja.
- Kumpaa luulet Jeesuksen rakastaneen enemmän, Marttaa vai Mariaa? (Kun osanottajat ovat sanoneet mielipiteensä, vetäjä lukee Joh. 11:5.)
- Ainoa asia, jota tarvitsemme elämässä ja kuolemassa, on Jumalan äänen kuuleminen. Miksi tämä asia otettiin Jeesukselta pois, kun hän riippui ristillä - Jumalahan vaikenä silloin hänen edessään?

17. KALA VAI KÄÄRME (Luuk. 11:5-13)

1.
 - Jeesus tahtoo opettaa jotain rukouksesta tämän pienen vertauksensa kautta.
 - Milloin olet rukoillessasi esiintynyt yhtä vaativasti kuin vertauksen mies?
2.
 - Talon sisällä oleva ystävä tuntuu olevan melko haluton auttamaan kolkuttajaa. Miksi Jeesus vertaa Jumalaa tuollaiseen "ystävään"?
3.
 - Mikä sai kolkuttajan jatkamaan kolkutustaan, kunnes hänen pyyntöönsä vastattiin?
 - Mistä me voisimme saada kärsivällisyyttä rukouksen jatkamiseen, kunnes Jumala vastaa pyyntöihimme?
4.
 - Puhuessaan rukouksesta Jeesus puhuu pyytämisestä, etsimisestä ja kolkuttamisesta (9-10). Mitä rukouksen eri puolia nämä sanat kuvaavat?
 - Mikä on se asia, jota sinä tällä hetkellä eniten pyydät, etsit ja kolkutat? (Voit vastata myös hiljaa mielessäsi.)
5.
 - Mitä Jeesus tahtoo opettaa rukouksesta verratessaan sitä lapsen pyyntöön isälleen?
 - Missä suhteessa Taivaallinen Isämme on samanlainen/erilainen kuin maallinen isämme?
6.
 - Mistä tiedämme, onko rukoilemamme asia loppujen lopuksi hyväksi vai pahaksi meille tai läheisillemme?
 - Oletko koskaan kokenut, että asia, jota rukoilit ja pidit ensin "kalana", osoittautuikin "käärmeeksi" - tai toisin päin? Kerro kokemuksestasi.
7.
 - Kumpi sinusta on tärkeämpää: sekö että Jumala vastaa rukouksiisi nyt, vai että hän vastaa niihin kerran taivaassa? Perustele vastauksesi.
8.
 - "Ei Herran käsi ole liian lyhyt auttamaan eikä hänen korvansa kuuro kuulemaan. Ei, vaan teidän rikkomuksenne erottavat teidät Jumalastanne. Teidän syntinne ovat saaneet hänet kääntymään pois, niin ettei hän teitä kuule" (Jes. 59:1-2). Vastaa tämän Jesajan kohdan perusteella kysymykseen: Miksi Jumala ei kuullut synnittömän Poikansa rukouksia, jotka tämä ristillä rukoili?

18. RIKAS HULLU (Luuk. 12:13-21)

1.
 - Mistä luulette johtuvan, että perintöriidat ovat yleisiä rikkaissakin perheissä?
2.
 - Mikä on 13. jakeen miehen todellinen ongelma?
 - Mitä olisi tapahtunut, jos Jeesus olisi tehnyt, kuten mies pyysi?
3.
 - Seuraavaksi tarkastelemme vertausta jakeissa 16-20. Oliko mielestäsi rikkaan miehen elämä ollut onnellinen? Perustele vastauksesi.
 - Voisitko sinä toivoa itsellesi sellaista elämää, jonka ainoa ongelma olisi omaisuuden hyödyntäminen parhaalla mahdollisella tavalla, jotta sitä tulisi lisää (17)?
4.
 - Miksi Jumala oli antanut sopivasti aurinkoa ja sadetta sellaisen miehen pelloille, joka ei kertaakaan häntä niistä kiittänyt?
 - Kuka tai mikä oli vertauksen miehen jumala?
5.
 - Mitä vihjeitä vertaus antaa rikkaan miehen ihmissuhteista, oliko hänellä mielestäsi kavereita?
 - Mikä oli miehen pahin erehdys?
6.
 - Mieti tätä vertausta niin, että kyseessä olisi rikas ja köyhä maa ("Oli rikas valtio, joka sai maastaan hyvän sadon..."). Mitä se tällä tavalla luettuna voisi meille sanoa?
 - Mitä ajattelet, olisiko sinulla mahdollisuutta käyttää rahaasi köyhien ihmisten auttamiseksi? Mitä muuta voit aina tehdä?
7.
 - Miksi rikas mies ei ajatellut kuolemaansa ennen kuin se oli liian myöhäistä?
8.
 - Mitä tarkoittaa, että jollakulla on aarre Jumalan luona? (21) Rikas mies keräsi kyllä itselleen rikkautta maan päälle, miten hän olisi voinut koota aarretta taivaaseen?
9.
 - Vertaa rikasta miestä Jeesukseen - mikä ero on näiden kahden välillä?
 - Miksi Jumala vaati Jeesukselta hänen sielunsa täsmälleen, kuten hän vaati sen rikkaalta hullulta (20)?
 - Rikas oli kerännyt rikkautta itseään varten. Ketä varten ja millä tavalla Jeesus sitä keräsi (20b)?

19. YKSI USKOLLINEN, TOINEN USKOTON (Luuk. 12:35-48)

Aluksi: Sana "palvelija" voi myös tarkoittaa "orjaa".

Piirin aluksi: piirin vetäjä voi tuoda piiriin syötävää ja juotavaa (mukit, lautaset ja servetit). Kaikki piiriläiset sidotaan nauhoilla toisiinsa jaloista ja käsistä (ei ympyräksi vaan jonoksi). Yhdeltä piiriläisistä sidotaan silmät (sokea), toiselta korvat (kuuro), kolmannelta suu (mykkä), neljänneltä kädet (invalidi) jne. Sitten vetäjä kertoo, että huoneen toisella puolella korissa on syötävää ja juotavaa, jotka tulee yhdessä tuoda pöydän ääreen ja kaikki piiriläiset yhdessä kattavat pöydän ja syövät siten, että toinen auttaa toistaan (mykän suu avataan syömisen ajaksi).

Lopuksi keskustellaan miltä tuntui olla autettava tai auttaja, siten että kaikki saavat kertoa omasta roolistaan.

Jakeet 35-40

- Mitä vertauksen palvelijan pitäisi tehdä, että hän pysyisi valveilla läpi yön?
 - Mitä kaikkea voi tapahtua, jos yövartija nukahtaa ennen isäntänsä paluuta?
- Onko Jeesuksen paluun odottaminen mielestäsi helppoa vai vaikeaa? Miksi?
 - Miksi Jeesuksen paluuta verrataan tekstissämme murtovarkaan tuloon?
- Mistä Jeesus tahtoo meitä varoittaa jakeiden 35-40 kautta?
 - Mitä tarkoittaa käytännössä oven avaaminen Jeesukselle tänä päivänä/ yönä?

Jakeet 41-46

- Vertaa toisiinsa näissä jakeissa esiintyviä hyvää ja huonoa palvelijaa. Mitä eroja löydät?
 - Mikä saa nämä kaksi miestä toimimaan niin eri tavalla?
- Vertaa toisiinsa sitä, miten hyvin hyvä ja huono palvelija tunsivat isäntänsä. Mikä on heidän ero?
 - Miten meidän uskomme Jeesuksen paluuseen vaikuttaa siihen, millä tavalla häntä palvelemme?
 - Miten sinä voit oppia tuntemaan paremmin Jeesusta?
- Minkä tehtävän seurakunnassaan Jeesus on uskonut juuri sinulle? Miettikää yhdessä!
- Mistä meidän päivinämme löytyvät ne seurakunnan palvelijat, jotka pieksävät kanssapalvelijoitaan, syövät, juovat ja juopottelevat (46)?
 - Mitä mieltä olet näiden palvelijoiden rangaistuksesta - onko se kohtuullinen rikoksen suuruuteen nähden?

Jakeet 47-48

- Mistä johtuu se, että kristillisissä seurakunnissa on ihmisiä, jotka eivät tunne Taivaan Isän tahtoa?

Kokoavat kysymykset

9. ▪ Missä ja milloin tänään Jeesus itse asettuu palvelijan asemaan ja palvelee meitä (37b)?
10. ▪ Miksi Jeesuksen itsensä piti kärsiä uskottoman palvelijan kohtalo, kun hänet - vertauksen sanoja käyttäksemme - "hakattiin kuoliaaksi" (46b)?

20. HEDELMÄTÖN VEEKUNAPUU (Luuk. 13:6-9)

Aluksi: Tämä vertaus tarkoitti alun perin Israelia. Jo kolme vuotta Jeesus oli toiminut sen keskuudessa saamatta paljoakaan näkyviä merkkejä hedelmästä eli siitä, että ihmiset olisivat uskoneet häneen ja toimineet sen mukaan. Mutta vertaus puhuu myös meistä itse kustakin. Sinä olet viikunapuu, Jumala on omistajasi ja Jeesus puutarhurisi. Katso myös Matt. 21:18-19.

- Viinitarhaa varten valitaan yleensä paras mahdollinen maaperä. Mitä Jeesus tahtoi sanoa kansastaan Israelista vertaamalla sitä viikunapuuhun, joka kasvaa viiniköynnösten seassa?
 - Mitä vahinkoa hedelmätön viikunapuu aiheutti ympärillään kasvaville viiniköynnöksille?
- Miettikää millaisia ovat uskon hedelmät. Mitä uskon hedelmiä luulet Jumalan odottavan sinun elämästäsi? Ovatko mielestäsi uskon kasvun hedelmät aina muiden ihmisten nähtävissä? Tai näkeekö kasvun itse?
 - Mitkä ovat ne syyt, jotka ehkä estävät hedelmän kasvun elämässäsi?
- Millaisia tunteita puutarhuri tuntee hedelmätöntä viikunapuuta kohtaan?
 - Miksi Jeesus rakastaa myös niitä kristittyjä, jotka eivät kannata hedelmää?
- Jeesus seisoo Isänsä edessä pyytämässä sinulle lisää armonaikaa (lukekaa Hepr. 7:25!). Mikä saa hänet toimimaan sillä tavalla?
- Puutarhuri lupaa muokata ja lannoittaa maan viikunapuun ympäriltä. Mitä Jeesus on tehnyt elämässäsi viimeisen kolmen vuoden aikana saadakseen sinut kasvamaan uskossa?
 - Mitä surut ja pettymykset vaikuttavat hedelmän kasvuun elämässämme?
- Miettikää mistä voi johtua, jos hedelmää ei tule, vaikka Jeesus itse ”muokkaa maata” eli vaikuttaa kristityn elämään (jae 9)?
- Vetäjä lukee Matt. 21:18-19. Tapahtuma sijoittuu Jeesuksen viimeiseen elinviikkoon täällä maan päällä. Mitä näillä Matteuksen jakeilla on tekemistä Jeesuksen kuoleman kanssa?

Ilosanoma: Kirottuaan viikunapuun Jeesus vaihtoi osia sen kanssa: so. Israelin kanssa ja meidän kanssamme. "Kristus lunasti meidät lain kirouksesta tulella itse kirotuksi meidän sijastamme, niin kuin on kirjoitettu: Kirottu on jokainen, joka on ripustettu paaluun (=puuhun)" (Gal. 3:13). Jeesus kantoi sen rangaistuksen synnistä, mikä olisi kuulunut meille.

Kutsumalla opetuslapset olemaan kanssaan Jeesus osoitti meille uskon kasvun suunnan. Uskon hedelmät kasvavat olemalla yhteydessä Jeesukseen. Hedelmät eivät kasva puussa ilman puuta tai juurta (lukekaa Joh. 15:4,5). Miettikää yhdessä eri asioita, missä tai miten voi olla Jeesukseen yhteydessä.

21. KOUKKUSELKÄINEN NAINEN (Luuk. 13:10-17)

Aluksi: Synagoga oli paikka, minne ihmiset kokoontuivat sapattina kuulemaan Jumalan sanaa. Naisilla ei ollut mitään sanomista uskon asioihin tuohon aikaan; yleensä he istuivat tai seisoivat synagogan perällä tai parvekkeella. Emme tiedä, mikä tekstimme naisen selkää vaivasi, mutta voimme olettaa, että hänellä oli ns. kyttyräselkä. Abraham on paitsi juutalaisten patriarkka (= Israelin kansan esi-isien kunnianimi), myös kristittyjen uskon isä. Hän oli hyvin rikas mies.

- Kuvitelkaa, millaista tämän naisen arkipäivä oli ollut nuo 18 vuotta vamman kanssa eläessä?
 - Miten muut ihmiset ehkä kohtelivat tätä selkävammaista naista (14)?
- Jos olisit/olet saanut jonkin pysyvän ruumiinvamman murrosikäisenä, niin mikä olisi ehkä ollut/on ollut sinulle kaikkein vaikeinta?
 - Jos olisit vammautunut hyvin nuorena, niin mitä olisit ehkä ajatellut Jumalasta, joka salli sen tapahtua?
- Mitä Jeesus oikein tarkoitti sanoessaan, että Saatana (Kiusaaja) oli pitänyt naista siteissään (16)?
 - Millaiset asiat voivat sitoa meitä (vaikuttaa meihin) niin, ettemme voi elää täyttä elämää?
- Nainen ei ilmeisestikään tullut synagogaan parannettavaksi. Mitä varten hän sinne tuli?
 - Mitä naiselle ehkä merkitsi se, että hän sai kuulla Jumalan sanaa kerran viikossa?
- Miettikää eri syitä, miksi nainen ei pyytänyt Jeesukselta apua?
 - Miltä naisesta ehkä tuntui, kun Jeesus pyysi häntä astumaan kaikkien ihmisten eteen?
 - Mikä sai naisen suostumaan Jeesuksen pyyntöön?
- Mistä tämän tekstin mukaan tulee apu ihmisille, jotka ovat tavalla tai toisella Kiusaajan sitomia? (Pysy tekstissä!)
- Mitä Jeesus tarkoittaa kutsuessaan naista "Abrahamin tyttäreksi"?
- Miten Jeesuksen ja synagogan esimiehen asenteet selkävikaista naista kohtaan erosivat toisistaan?
 - Synagogan esimies luuli vilpittömästi uskovansa Jumalaan. Mikä hänen "uskostaan" kuitenkin puuttui?
 - Mikä synagogan esimiestä sitoi?

Ilosanoma: Jeesus itse tulisi myöhemmin Saatanan sitomaksi - nimittäin nauloilla ristinpuuhun, että me olisimme uskomalla Jeesuksen tekoon vapaat Saatanan vallasta. Ylösnousemus nimittäin osoitti, ettei Saatana voinut Jeesusta lopullisesti vangita. Juuri siksi hän voikin nyt vapauttaa kaikki, jotka sitä tahtovat.

22. AHDAS OVI (Luuk. 13:22-30)

Aluksi: patriarkka = Israelin kansan esi-isien kunnianimi

1.
 - Mistä syystä jotakuta kiinnostaa jakeessa 23 esitetty ongelma? Miettikää eri vaihtoehtoja.
2.
 - Mitä tarkoittaa, että taivaaseen johtava ovi on ahdas?
 - Millaisille ihmisille taivaan ovi on erityisen ahdas?
3.
 - Millä eri tavoilla ihmiset yrittävät päästä taivaan ovesta sisälle, kuitenkin onnistumatta (24)?
4.
 - Tässä yhteydessä Jeesus kertoo pienen vertauksen Jumalan valtakunnan juhlista (25-27). Lukekaa vielä yhdessä. Mitä Jeesus kertomuksen kautta halusi sanoa kuulijoilleen?
5.
 - Miksi vertauksen ihmiset eivät menneet ahtaasta ovesta sisälle silloin, kun se vielä oli mahdollista?
 - Minkä vastauksen vertaus antaa jakeen 23 kysymykseen?
6.
 - Mitä Jeesus tarkoittaa sanoessaan, ettei hän tunne niitä ihmisiä, jotka söivät ja joivat hänen kanssaan ja kuuntelivat hänen opetustaan? Mitä he mielestäsi ajattelivat Jeesuksesta?
 - Mikä Jeesuksen teko takaa meille sen, että Jeesus tuntee meidät viimeisenä päivänä?
7.
 - Kaikilla jakeessa 28 mainituilla patriarkoilla oli syntinsä ja heikkoutensa. Miten he olivat onnistuneet menemään ahtaasta ovesta sisälle Jumalan valtakuntaan? (Miettikää yhdessä Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin elämää ja keskustelkaa sen perusteella, mitä patriarkoista muistatte; älkää etsikö heistä kertovia kohtia Raamatusta.)
 - Keitä muita ihmisiä tulee Jumalan valtakunnan suurelle aterialle (29)?
8.
 - Vetäjä lukee Joh. 10:9. Miten Jeesuksen opetus ovesta eroaa toisistaan näissä kahdessa kohdassa?
 - Miksi Jeesus sanoo ovea ahtaaksi yhdessä kohti, mutta toisessa kohti julistaa sen olevan avoin kenen tahansa mennä sisälle?

Ilosanoma: Syntisen on yhtä vaikea mennä lain ovesta (tekemällä hyviä tekoja turvautumatta Jeesukseen) Jumalan valtakuntaan kuin kamelin kulkea neulansilmän läpi (Matt. 19:24). Eli mahdotonta! Vain Jeesukselle se onnistui. Hän täytti lain täydellisesti (eli synnittömän elämän).

Sen sijaan evankeliumin ovi (ilosanomien ovi = Jeesus on avannut jokaiselle tien taivaaseen ristin kuolemallaan) on auki jokaiselle, koska siitä ovesta kulkeville annetaan synnit anteeksi.

23. SUURET ILLALLISET (Luuk. 14:12-24)

Aluksi: Juutalaiset saivat ensimmäisenä kutsun Jumalan valtakunnan pitoihin. Meidän päivinäme jakeita 16-20 voidaan soveltaa kehen hyvänsä, jota Jumala on kutsunut luokseen kasteen ja Raamatun sanan kautta.

- Muistele tilannetta, kun viimeksi järjestit kutsut. Mitä kaikkea valmisteluihin kuului?
 - Mitä olisit tehnyt, jos joku olisi käsenyt sinun menetellä niin kuin Jeesus käskee jakeissa 12-14?
 - Miksi Jeesus toivoisi meidän pyytävän "köyhiä, raajarikkoja, rampoja ja sokeita" kutsuihimme? eli sellaisia, jotka eivät voi maksaa vieraanvaraisuuttasi koskaan takaisin tai joilta ei koskaan tule kutsua heidän juhliinsa.
- Katsokaa jakeita 18-20. Mikä oli todellinen syy siihen, että nämä kolme miestä kieltäytyivät tulemasta illalliskutsuille? Miksi me usein pidämme omaisuuttamme, tavaroitamme (18), työtämme (19) ja aikuiset rakkaussuhteitamme (20) tärkeämpinä kuin sitä, että haluaisimme olla yhteydessä Jumalaan?
 - Mikä kolmesta em. asiasta tai jokin muu asia saa sinut helpoimmin unohtamaan Raamatun lukemisen tai sen, että menisit esim. pyhäkouluun tai raamattupiiriin?
- Minkä verran luulette kutsuttujen arvostaneen kutsujen järjestäjää?
 - Yksi selitys kutsuttujen kieltäytymiseen on se, että he tiesivät, etteivät voi lähitulevaisuudessa korvata kutsujalle vieraanvaraisuutta (12b).
 - Mikä oli kieltäytyjien suurin erehdys?
- Kutsut tässä vertauksessa tarkoittavat taivasta. Miksi useimmat ihmiset eivät ole kiinnostuneita sinne pääsystä?
- Mikä oli suurin ero niiden välillä, jotka oli alun perin kutsuttu pitoihin ja niiden, jotka sinne loppujen lopuksi menivät?
 - Miksi jälkimmäinen ryhmä otti kutsun vastaan, vaikka ensimmäinen oli siitä kieltäytynyt?
- Keitä meidän aikanamme tarkoittavat "köyhät, raajarikot, sokeat ja rammatt" - eli ne jotka iloiten ottavat vastaan kutsun Jumalan valtakuntaan (21)?
 - Miksi jälkimmäinen ryhmä ei murehtinut sitä, ettei voisi koskaan maksaa takaisin isännän vieraanvaraisuutta?
- Keihin Jeesus viittaa jakeessa 23? Mitä jae 23 opettaa meille ilosanoman kertomisesta?
- "Tulkaa, kaikki on jo valmiina!" (17). Mitä Jeesuksen piti maksaa näistä pidoista?
 - Jeesus sanoo sinulle nämä sanat: "Tule, kaikki on jo valmiina!" Mitä sinä hänen kutsuunsa vastaat?

Ilosanoma: Jeesuksen itsensä piti tulla "köyhäksi, raajarikoksi, sokeaksi ja rammaksi" voidakseen maksaa näiden pitojen kustannukset (Kaikkivaltias, taivaan ja maan Luoja ristillä!). Siksi kutsu Jumalan valtakuntaan koskeekin nyt jokaista, joka vain tahtoo tulla.

24. KADONNUT LAMMAS (Luuk. 15:1-7)

Aluksi: Fariseus ja publikaani: Jeesuksen aikaan sana "fariseus" ei merkinnyt tekopyhää, vaan todella uskovaista ja Jumalaa palvelevaa ihmistä. Fariseukset pitivät myös köyhistä huolta. Publikaani taas oli veronkerääjän ammatissaan isänmaan kavaltaja ja köyhien sortaja. Jeesuksen aikaan publikaanit olivat siis kuuluja epärehellisyydestään. Kerätessään ihmisiltä veroja roomalaisten toimeksiannosta he rikastuivat itsekkin. Ryhmän vetäjä voi varautua yhdessä osallistujien kanssa järjestämään tämän piirin lopuksi pikku juhlat.

- Mieti eri syitä siihen, miksi publikaanit ja muut syntiset olivat ajautuneet pois Jumalan äänen kuuluvilta (1)?
 - Miksi me itse kukin tunnemme joskus halua lähteä pois Jumalan äänen kuuluvilta?
- Mitä kadonnut lammas voi tehdä sen eteen, että se tulisi löydettyksi - ja mitä se ei voi tehdä?
 - Minkä lohdutuksen tämä vertaus sisältää ajatellen niitä ihmisiä, joiden puolesta sinä jostakin syystä huolehdit ja hätäilet?
- Jeesus vertaa löydettyksi tulemista parannuksen tekemiseen (7). Mitä siis parannus on tämän vertauksen mukaan? Pysyttele tekstissä!
- Missä meidän aikanamme ovat ne "hurskaat, jotka eivät ole parannuksen tarpeessa" (7)?
 - Jesajan kirjassa on lause, jonka fariseukset tunsivat varsin hyvin: "Me harhailimme eksyneinä kuin lampaat, jokainen meistä kääntyi omalle tielleen. Mutta Herra pani meidän kaikkien syntivelan hänen kannettavakseen" (Jes. 53:6). Vielä kerran: keitä ne 99 tarkoittavat?
- Mistä synneistä fariseusten olisi pitänyt tehdä parannus (2)?
 - Miksi fariseukset eivät tajunneet olevansa eksyksissä?
 - Kumpaan ryhmään sinä itse katsot kuuluvasi: kadonneisiin vai löytyneisiin? Miksi? (voit vastata hiljaa)
- Vertauksissa juhlat usein merkitsevät taivasta. Miksi tässä vertauksessa 99 hurskasta eivät päässeet juhliin, vaan sinne päästi vain yksi kadonnut ja löytynyt (6)?
- Mitä tarkoittaa käytännössä se, ettei kukaan voi mennä taivaan juhliin omin jaloin, vaan hänet pitää sinne kantaa (5)?
- Missä meidän päivinämme voimme kohdata Jeesuksen, joka "hyväksyy syntiset seuraansa ja syö heidän kanssaan" (2)?

Ilosanoma: Johannes Kastaja kutsui Jeesusta "Jumalan karitsaksi, joka ottaa pois maailman synnin" (Joh.1:29). Jeesus-karitsaa ei pelastettu erämaasta, päinvastoin, hänethän tapettiin sinne. Häntä ei kannettu kotiin, vaan hänen kuormattiin kaikki meidän syntimme kannettavaksi.

25. KADONNUT POIKA (Luuk. 15:11-24)

Aluksi: Lähi-idässä ei talo yleensä seiso kukkulalla ylhäisessä yksinäisyydessään, vaan sijaitsee tiheästi asutetun kylänraitin varrella. Ainoa paikka, mistä voi nähdä vähän kauemmas, on talon katto. Huomatkaa myös, että itseään kunnioittavat miehet eivät juokse tuossa kulttuurissa.

1.
 - Miksi nuorempi veljeksistä ei ollut tyytyväinen elämäänsä, vaikka hänellä oli hyvä koti ja hyvä isä?
 - Jos sinä olisit ollut vertauksen isän asemassa, mitä olisit vastannut poikasi ehdotukseen (12)?
2.
 - Miksi Jumala ei koeta pysäyttää ihmistä, joka tahtoo lähteä pois hänen luotaan?
3.
 - Miksi monet nuoret ihmiset haluaisivat elää täsmälleen kuten tuhlaajapoika: ulkomailla, paljon rahaa taskussa, ilman huolta huomisesta?
 - Mitä mieltä olet tuhlaajapojan elämästä ulkomailla - oliko se onnellista vai ei?
 - Mitä luulette nuoren miehen ajatelleen sinä päivänä, kun hän huomasi, että ystävät olivat kaikonneet?
4.
 - Sika on juutalaisille saastainen eläin. Mikä oli nuorelle miehelle ehkä vaikeinta sikopaimen virassa?
 - Mitä vaihtoehtoja tuhlaajapojalla oli tulevaisuutta ajatellen?
 - Mitä vaihtoehtoja sinulla tällä hetkellä on Jumala-suhdettasi ajatellen?
5.
 - Jakeet 18-19 sisältävät synnintunnustuksen. Mitä oli nuoren miehen synty "taivasta vastaan"? Miksi hän tunnusti sen ensimmäiseksi?
 - Mitkä olivat hänen syntinsä isäänsä vastaan?
6.
 - Millaisissa tilanteissa sinusta on tuntunut kuin et olisi "sen arvoinen, että sinua voitaisiin kutsua Jumalan lapseksi" (19)?
 - Milloin ihminen on sen arvoinen, että häntä voidaan kutsua Jumalan lapseksi?
7.
 - Miksei poika sanonut isälleen kaikkea sitä, mitä oli aikonut sanoa (18-19, vrt. 21)?
8.
 - Mitä isä oli tehnyt kaikki ne vuodet, kun hänen poikansa oli ollut poissa (20)?
 - Milloin isä antoi pojalleen anteeksi?
 - Milloin poika alkoi uskoa isänsä rakkauteen?
9.
 - Missä Jeesus itse on tässä vertauksessa?

Ilosanoma: Tuhlaajapoika-vertaus opettaa meille jotain Jeesuksesta vastakohta-asettelun kautta. Jeesuskin jätti Isänsä kodin, mutta täysin eri syistä kuin tuhlaajapoika, nimittäin tehdäkseen Isänsä tahdon. Mutta kun hän oli palaamassa kotiinsa (kuollessaan), hän ei suinkaan saanut osakseen samaa lämmintä tervetuloivotusta kuin tuhlaajapoika. Päinvastoin: taivaan ovihan paiskattiin kiinni hänen nenänsä edestä. Miksi?

26. TOINEN KADONNUT POIKA (Luuk. 15:25-32)

- Miksi vanhempi poika ei lähtenyt nuoremman veljensä tavoin ulkomaille?
 - Mitä tämä poika kaipasi eniten elämässään?
 - Miksi vanhemman pojan elämässä oli niin vähän onnea ja iloa?
- Miksi vanhempi poika piti itseään pikemminkin orjana kuin perillisenä (12b, 29, 31)?
 - Miksi poika ei uskonut isänsä sanaan?
- Onko sinusta joskus tuntunut, että raadat Jumalan valtakunnan tai toisten ihmisten hyväksi kuin orja, etkä saa "vuohipahaistakaan" siitä korvaukseksi (29)? Jos on, niin milloin?
- Vanhempi poika nöyryytti isänsä koko kyläyhteisön silmissä kieltäytyessään tulemasta juhliin. Mikä mielestäsi oli syynä siihen, ettei hän rakastanut isäänsä?
- Vanhempi poika erehtyi luullessaan, että oli täyttänyt kaikki isänsä käskyt (29). Mitä isä olisi toivonut häneltä kaikkein eniten?
- Jeesuksen vertauksissa juhlat merkitsevät taivasta. Kuka pääsee tuhlaajapoika-vertauksen mukaan taivaaseen, kuka ei sinne pääse?
- Miksi Jeesus ikään kuin lopetti kertomuksensa kesken (32)?
- Kuvittele tilannetta seuraavana aamuna, kun pojat ovat lähdössä pellolle töihin. Mitkä ovat vanhemman pojan tunnelmat, entä nuoremman?
- Mitä Jeesus kertoi itsestään tuhlaajapojan vanhemman veljen kautta?

Ilosanoma: Jeesus oli Perillinen, aivan kuten vanhempi velikin, mutta hän "luopui omastaan, otti orjan muodon... ja oli kuuliainen ristinkuolemaan asti" (Fil. 2:6-8). Tällä tavalla hän lunasti orjuudesta myös vanhemman veljen kaltaiset ihmiset. Vapahtaja tahtoisi heidätkin vapauttaa - jos he vain hyväksyisivät perintönsä ilmaiseksi.

27. RIKAS MIES JA LASARUS (Luuk. 16:19-31)

Aluksi: Abraham on paitsi juutalaisten patriarkka (= Israelin kansan esi-isien kunnianimi), myös kristittyjen uskon isä. Hän oli hyvin rikas mies. Nimi Lasarus tarkoittaa "mies jota Jumala auttaa", tai "Jumala auttaa". Tämä on ainoa nimi, jonka Jeesus antoi kenellekään vertaustensa henkilölle. Mooses ja profeetat tarkoittavat koko Vanhaa testamenttia, Jeesuksen ajan Raamattua.

- Koettakaa keksiä mahdollisimman monta hyvää asiaa, joista rikas mies sai nauttia elinaikanaan.
 - Koettakaa keksiä edes yksi hyvä asia Lasaruksen elämässä. Entä mitkä kaikki asiat siinä olivat huonosti?
- Miksi rikas mies ei auttanut Lasarusta, vaikka näki tämän joka päivä ulos mennessään?
 - Kuvittele miltä tuntuisi, jos joku kohtelisi sinun perheesi jäsentä tai kaveriesi, kuten rikas mies kohteli Lasarusta.
 - Kuka on se Lasarus, jonka ohi olet kulkenut ja jota sinun pitäisi tänään auttaa? (huomatkaa, että on olemassa muutakin hätää tai nälkää kuin ruuan nälkää)
- Miettikää eri syitä, miksi joku tahtoo antaa lapselleen nimeksi "Jumala auttaa".
 - Miksi Jeesus tahtoi antaa nimen "Jumala auttaa" juuri tälle kerjäläiselle?
 - Auttoiko Jumala Lasarusta, ja jos auttoi, niin miten?
- On hyvin luultavaa, että Lasarus rukoili joka päivä Jumalalta terveyttä ja jokapäiväistä leipää. Miten hän voi jatkaa sellaiseen Jumalaan uskomista, joka ei vastannut näihin rukouksiin?
 - Jos Lasarus ei olisi uskonut Jumalaan, miten se olisi vaikuttanut hänen elämäänsä?
- Miksi rikas mies joutui helvettiin? Mitä hän eläessään ehkä ajatteli Jumalasta?
 - Miksi Lasarus pääsi taivaaseen?
- Rikas mies keskustelee jakeissa 27-31 (myöskin eläessään rikkaan) Abrahamin kanssa siitä, miten ihminen tulee uskoon ja pelastuu. Mikä on rikkaan miehen ajatus pelastuksesta?
 - Miksi ihme ei Abrahamin mielestä riitä uskon syntymiseen?
- Mistä syystä kukaan ei voi pelastua ilman Raamattua (29-30)?
- Millä tavalla Lasaruksen elämä ja kuolema muistuttavat Jeesuksen itsensä elämää ja kuolemaa? (vertaa heidän kärsimystään, uskoaan jne.)
 - Mitä Jeesus tässä vertauksessa ennustaa omasta ylösnousemuksestaan (31)?

29. USKO JA PARANTUMINEN (Luuk. 17:11-19)

Aluksi: Jeesuksen aikana spitaalisten täytyi elää muista ihmisistä eristettyinä. Jos joku arveli parantuneensa, hänen piti saada siitä papin allekirjoittama todistus (3. Moos. 13-14). Vanha Testamentti tuntee vai pari kolme sellaista ihmettä. Vetäjä voi katsoa, mitä tietosanakirja sanoo leprasta. Juutalaiset halveksivat samarialaisia, koska nämä heidän mielestään olivat ulkomaalaisia ja puoliksi pakanoita. Miettikää yhdessä miltä tuntui, kun joutui itse olemaan sairaana. Millaisia asioita liittyy sairastamiseen?

- Kuvitelkaa sitä päivää, kun nämä 10 miestä tajusivat sairastuneensa spitaaliin. Millaiset ajatukset silloin ehkä risteilivät heidän päässään oman ja perheen tulevaisuuden suhteen?
- Millaisia asioita nämä sairaat ja eristetyt ihmiset ehkä eniten kaipasivat?
- Mitä spitaaliset Jeesukselta odottivat - katsokaa heidän rukoustaan jakeessa 13?
- Pappien asuttamat kaupungit sijaitsivat 50-60 km Galilean ja Samarian rajalta. Miksi Jeesus ei parantanut näitä miehiä siinä paikassa, vaan lähetti heidät noin pitkän matkan päähän?
 - Mikä sai spitaaliset lähtemään vaivalloiselle matkalle, vaikkeivät he olleet edes parantuneet taudistaan?
 - Olivatko spitaaliset mielestänne Jeesukseen jo uskovia sillä hetkellä, kun he lähtivät liikkeelle? Perustelkaa vastauksenne.
- Juutalaiset papit eivät tahtoneet olla missään tekemisissä samarialaisten kanssa. Miksi spitaalinen samarialainen kuitenkin lähti heitä tapaamaan?
- Miettikää mahdollisimman monta syytä siihen, miksi yhdeksän juutalaista eivät palanneet Jeesuksen luo kiittämään häntä.
 - Miksi samarialainen tahtoi välttämättä tulla vielä Jeesuksen luo kiittämään häntä?
- Miksi Jeesus oli pettynyt siitä, etteivät yhdeksän parantunutta tulleet hänen luokseen?
 - Oletko sinä joskus unohtanut kiittää Jeesusta siitä, mitä olet saanut?
- Mikä ero on uskossa, joka etsii parantumista, sen uskon kanssa, joka etsii Jeesusta itseään?
 - Miksi tällainen "parantava usko" ei välttämättä olekaan "pelastavaa uskoa", joka vie taivaaseen?
- Mitä sairauden ja häpeän vuodet merkitsivät myöhemmin yhdeksälle juutalaiselle? Mitä nämä vuodet merkitsivät samarialaiselle?

Ilosanoma: Jeesus joutui kestämään ristillä saman häpeän ja hyljeksimisen kuin spitaaliset. "Hyljeksitty hän oli, ihmisten torjuma, kipujen mies, sairauden tuttava... Ja kuitenkin: hän kantoi meidän kipumme ja otti taakakseen meidän sairautemme" (Jes. 53:3-4). Se hinta Jeesuksen piti tästäkin ihmeestä maksaa.

29. LESKI JA TUOMARI (Luuk. 18:1-8)

Aluksi: Jeesuksen aikana naiset eivät voineet vetää ketään oikeuteen eivätkä myöskään toimia todistajina oikeudenkäynnissä. Heidän miespuoliset sukulaisensa hoitivat lakiasiat heidän puolestaan. Tämän lesken ongelma oli juuri se, ettei hänellä ollut tuollaista sukulaista. Ehkä joku hänen sukunsa miehistä koetti jopa viedä perintöä hänen lapsiltaan.

1.
 - Palauta mieleesi aika, jolloin jouduit huutamaan Jumalalta apua yöllä ja päivällä jonkin tärkeän asian vuoksi. Miksi saatamme väsyä rukoilemaan sellaisessa tilanteessa (1 ja 7)?
2.
 - Kuvitelkaa leskivaimon elämää. Millaisia vaikeuksia hän kohtasi elättäessään ja kasvattaessaan yksin lapsiaan?
3.
 - Mitä se vaikuttaa tuomarin virantoimitukseen, jollei hän pelkää Jumalaa eikä piittaa ihmisistä (2)?
 - Miksi Jeesus tahtoi verrata Jumalaa väärämieliseen tuomariin?
 - Jos sinusta joskus on tuntunut kuin Jumala olisi väärämielinen tuomari, niin millaisessa tilanteessa se tapahtui?
4.
 - Miten leski voi olla noin varma siitä, että väärämielinen tuomari loppujen lopuksi auttaisi häntä?
 - Miten me voisimme tulla yhtä varmoiksi kuin tämä leski sen suhteen, että Jumala loppujen lopuksi auttaa meitä ja läheisiämme?
5.
 - Mitä lesken sydämässä tapahtui, kun hän meni vaatimaan tuomarilta oikeutta yhä uudestaan ja uudestaan?
 - Mitä meidän sydämässämme tapahtuu, kun joudumme huutamaan Jumalalta apua pitkän aikaa, ja Jumala vain vaikenee?
6.
 - Mitä Jeesuksen sanat jakeissa 7-8 tarkoittavat?
7.
 - Jeesus itsekin seisoj kerran tuomarin edessä. Mitä yhteistä, mitä erilaista oli hänen tilanteessaan verrattuna lesken tilanteeseen?
 - Vetäjä lukee Luuk. 23:24. Miten Jeesuksen rukous ristillä (Lk.23:34a) erosi lesken rukouksesta (3)?
 - Miksi Jeesukselle langetettu tuomio oli erilainen kuin leskelle langetettu?
 - Oliko Jumalan antama tuomio Jeesukselle oikeudenmukainen vai epäoikeudenmukainen?
8.
 - Mitä jakeen 8 loppuosalla on tekemistä vertauksen kanssa? Mihin se meitä kehottaa?
9.
 - Mitä tämä vertaus puhuu sinulle rukouksesta (jakeet 1, 5, 7, 8)?

Ilosanoma: Kun Pilatus tuomitsi Jeesuksen kuolemaan, hän oli väärämielinen tuomari. Mutta kun Jumala samaan aikaan tuomitsi Jeesuksen kuolemaan, hän oli oikeudenmukainen tuomari. Jeesuksen syyksi oli näet sillä hetkellä luettu sinun syntisi ja minun syntini.

30. KUKA KELPAA JUMALALLE? (Luuk. 18:9-14)

Aluksi: Vertaus fariseuksesta ja publikaanista temppeleissä on samalla Jeesuksen pääasiallinen esitys siitä, kuka kelpaa Jumalalle, kuka pääsee taivaaseen? Huomatkaa, että Jeesuksen aikaan sana "fariseus" ei merkinnyt tosipyhän ihmisen pelkkää esittäjää, vaan todella uskovaista ja Jumalaa palvelevaa ihmistä. Fariseukset pitivät myös köyhistä huolta. Publikaani taas oli veronkerääjän ammatissaan isänmaan kavaltaja ja köyhien sortaja.

1.
 - Mikä osoittaa, että vertauksen molemmat miehet uskoivat Jumalaan?
 - Juutalaisille temppeleli oli ainoa paikka, jossa synnit voitiin sovittaa ja Jumala kohdata.
 - Pohtikaa, miksi vertauksen fariseus oli tullut temppeleihin?
 - Mistä syystä publikaani oli tullut temppeleihin?
2.
 - Mistä fariseus oli kiitollinen (11-12)?
 - Miksi fariseus ei maininnut rukouksessaan ainoatakaan Jumalan hyvää tekoa itseään kohtaan?
 - Mikä oli fariseuksen ajatus siitä kuka kelpaa Jumalalle?
3.
 - Jos olet koskaan rukoillut publikaanin rukouksen, missä tilanteessa se tapahtui? (voit myös vastata hiljaa mielessäsi.)
 - Sanat "olla armollinen" publikaanin rukouksessa sisältävät kreikan kielessä lisämerkityksen: "...sen uhrin perusteella, joka tässä temppeleissä uhrataan". Mikä siis oli publikaanin ajatus siitä kuka kelpaa Jumalalle?
4.
 - Missä suhteessa sinä ehkä muistutat vertauksen fariseusta?
 - Mitä syntiä fariseus teki Jumalaa ja lähimmäistään vastaan?
 - Miksi fariseus ei huomannut lainkaan omia syntejään?
5.
 - Fariseuksella oli itse asiassa paljon vahvempi usko kuin publikaanilla. Mistä syystä väärä usko on usein vahvempi kuin oikea?
6.
 - Miksi Jeesus ei päättänyt vertaustaan sanomalla: "Sitten publikaani korvasi ihmisille tekemänsä vääryyden ja hänestä tuli kunnan ihminen"?
7.
 - Publikaani oli luultavasti tuhonnut monenkin ihmisen elämän rahanhimollaan. Mitä tapahtui sille rangaistukselle, jonka Jumala oli hänen synneistään langettanut?
8.
 - Mikä on armon anojan rooli (osa) Jumalan edessä, joka tekee hänet taivaskelpoiseksi?
 - Mikä merkitys uhrilla on siihen, että Jumala tekee hänestä taivaskelpoisen? Ilosanoma: Temppelelin uhrin olivat Jeesuksen uhrin ennakkokuvia. Itse asiassa publikaani pyysi syntejään anteeksi Vapahtajan ristinkuoleman tähden. Sillä hetkellä hänen syntinsä luettiin Jeesuksen syyksi ja Jeesuksen vanhurskaus (Jumalalle kelvollisuus) luettiin hänen hyväkseen.

31. VEROKARHU PUUSSA (Luuk. 19:1-10)

Aluksi: Jeesuksen aikaan publikaanit olivat siis kuuluja epärehellisyydestään. Kerätessään ihmisiltä veroja roomalaisten toimeksiannosta he rikastuivat itsekin. Yleensä Jeesuksesta ajatellaan, että hän oli sorrettujen puolella, mutta tässä tilanteessa hän menee sortajan kotiin. Juutalaisessa kulttuurissa jonkun luona vieraileminen oli ystävyuden merkki.

1.
 - Kuvitelkaa Sakkeuksen, Jerikon verotoimiston rikkaan johtajan, arkipäivää. Mitä hyviä, mitä huonoja puolia siihen sisältyi?
2.
 - Miten Sakkeus ehkä puolusteli elämäntyyliään ja epärehellistä rahankeruutaan?
 - Mihin Sakkeus luuli tarvitsevansa yhä enemmän rahaa?
3.
 - Miettikää eri syitä, miksi Sakkeus tahtoi nähdä Jeesuksen?
 - Luuletteko, että verotoimiston päällikkö tahtoi tulla nähdyksi puussa? Perustelkaa vastauksenne.
4.
 - Palauta mieleesi tilanne, kun joku petti sinua raha-asioissa. Jos olisit ollut yksi Sakkeuksen uhreista, miten olisit suhtautunut Jeesuksen käytökseen jakeessa 5?
5.
 - Mikä on hämmästyttävää Jeesuksen ja Sakkeuksen ensitapaamisessa? Huomatkaa, että tämä oli evankeliumien mukaan Jeesuksen ainoa käynti Jerikossa.
6.
 - Milloin Sakkeus mielestänne tuli uskoon? Keskustelkaa eri vaihtoehtoista jakeiden 5-8 pohjalta.
7.
 - Mitä Sakkeus olisi mahdollisesti tehnyt, jos Jeesus olisikin sanonut hänelle puun alta: "Jos annat puolet omaisuudestasi köyhille, niin sitten tulen luoksesi kylään"?
 - Mitä sinä tekisit tai ajattelisit, jos Jeesus sanoisi sinulle: "Jos lopetat ensin synninteon, niin sitten tahdon olla ystäväsi"?
8.
 - Kuvittele, miltä tuntuisi antaa yhtenä päivänä pois yli puolet säästöistään ja omaisuudestaan. Millainen sen asian pitäisi olla, jonka tähden suostuisit tuollaiseen leikkaukseen?
 - Mitä Sakkeus sai menettämänsä rahan sijaan?
9.
 - Mikä oli Sakkeuksen ja muiden jerikolaisten pääasiallinen ero (7-10)?
 - Miksi Jeesus siis tahtoi mennä kaupungin pahimman miehen luo kylään?
10.
 - Jeesus sanoo sinullekin tässä raamattupiirissä: "Tänään minun on määrä olla vieraana kodissasi." Mitä vastaat hänelle?
 - Kuka etsi ketä tässä tekstissä: Sakkeus Jeesusta vai Jeesus Sakkeusta (3,9,10)?

Ilosanoma: Matkallaan Jerusalemiin ristiinnaulittavaksi Jeesus poikkesi Jerikoon - ehkäpä nimenomaan Sakkeuksen tähden. Antaessaan Sakkeukselle synnit anteeksi Jeesus tiesi, että hänen itsensä pitäisi kantaa niiden rangaistus. Syntien anteeksisaaminen oli Sakkeukselle ilmaista, samoin meille, mutta Jeesukselle se maksoi hänen henkensä.

32. VIIMEINEN VERTAUS (Luuk. 20:9-19)

Aluksi: Viinitarhan viljelijät tarkoittivat ensin juutalaisia ja ennen kaikkea heidän johtajiaan, mutta yhtä hyvin viinitarha voi tarkoittaa lopun ajan kristillistä kirkkoa. Rakennuksen kulmakivi saattoi olla kolmessa eri kohdassa: peruskivi, jonka varaan koko rakennus perustettiin, kulmakivi, joka satoi seinät toisiinsa ja piti rakennuksen koossa tai huippukivi, joka asetettiin korkeimpaan kohtaan katossa kokoamaan kaiken yhteen.

1.
 - Millaisena miehenä viinitarhan vuokraajat pitivät isäntäänsä?
 - Missä suhteessa vuokraajat erehtyivät, kun oli kysymys heidän isännästään?
2.
 - Miksei viinitarhan omistaja tehnyt mitään, kun hänen ensimmäiset palvelijansa palasivat kotiin tyhjin käsin (10)?
 - Miksi luulette palvelijoiden kohtelun huonontuneen kerta kerralta (10-12)?
 - Miksi Jumala ei estä sitä, että hänen palvelijoitaan kiusataan ja vainotaan?
3.
 - Mitä hedelmää (hyviä tekoja, ajatuksia, sanoja) Jumala meiltä odottaa?
 - Miksi "hedelmän" palauttaminen Jumalalle voi tuntua joskus vaikealta?
4.
 - Mikä oli isännän tarkoitus, kun hän lähetti rakkaan poikansa viinitarhaan?
 - Miksi tämä maailma on Jumalalle niin tärkeä, että hän suostui lähettämään tänne ainoan Poikansa?
5.
 - Mikä teki vuokraviljelijät niin rohkeiksi, että he uskalsivat tappaa isäntänsä pojan?
 - Mikä teki ihmiset niin rohkeiksi, että he uskalsivat tappaa Jumalan Pojan?
 - Millä tavalla me kaikki olemme vastuussa Jeesuksen kuolemasta?
6.
 - Kerrottuaan vertauksensa Jeesus sovelsi erästä toista Raamatun vertauskuvaa omaan kuolemaansa, nimittäin rakennusta ja sitä pystyssä pitävää kulmakiveä. Mitä jakeet 17-18 tarkoittavat?
 - Mikä saa ihmisen tai yhteisön (esim. kirkkokunnan) hylkäämään uskonsa ylläpitävän kulmakiven (Jeesuksen ristinkuoleman)?
7.
 - Mitä Jeesus tahtoi viimeisellä vertauksellaan sanoa juutalaisten johtomiehille?
 - Mitä Jeesus ehkä tahtoisi vertauksellaan sanoa kristillisten kirkkojen johtajille meidän aikanamme?
 - Mitä Jeesus sanoo juuri sinulle tämän tekstin kautta?

33. LESKEN ROPO (Luuk. 21:1-4)

Aluksi: Huomatkaa, että VT:ssä on paljon lupauksia leskille (= mies tai nainen, jonka puoliso on kuollut) ja orvoille (= lapsi, jonka vanhemmat ovat kuolleet), esim. Ps. 10:14-18 ja 68:6. Varmaan tekstin leskivaimokin oli joskus ne kuullut. Rahat, joita temppelissä koottiin, käytettiin sen kunnostamiseen. Temppleri valmistui lopullisesti 63 jKr. ja tuhottiin 70 jKr. - noin 40 vuotta näiden tapahtumien jälkeen.

- Mistä syystä ihmiset yleensä uhraavat eli antavat omastaan johonkin heille tärkeään asiaan (kaikissa uskonnoissa)?
 - Markuksen mukaan uhriarkku, johon ihmisten antamat rahat koottiin, oli asetettu hyvin näkyvälle paikalle (Mark. 12:41). Minkä verran mielestänne uhraamiseen vaikuttaa se, tietävätkö muut, paljonko kukin antaa?
 - Mitä tekstimme leski olisi ehkä ajatellut, jos hän olisi tiennyt jonkun tarkkailevan häntä?
- Juutalaisessa yhteiskunnassa ei tuohon aikaan tunnettu sosiaalihuoltoa eikä naisten työssäkäyntiä kodin ulkopuolella. Kuvittele, että äitisi/isäsi olisi menettänyt puolisonsa ja hän koettaisi pitää sinusta ja sisaruksistasi huolta tuollaisessa yhteiskunnassa. Mikä vaikeuksia hän joutuisi kohtaamaan?
 - Kenen tai minkä vuoksi voisit edellä kuvatussa tilanteessa antaa pois viimeiset rahasi?
- Mikä saa ihmisen antamaan Jumalalle "kaiken mitä hän elääkseen tarvitsee"? Mieti eri vaihtoehtoja.
- Mitä leski olisi ajatellut Jumalasta, jos tämä olisi pakottanut hänet uhraamaan viimeisen lanttinsa?
 - Mikä ero on näiden kahden asian välillä: 1. että joku antaa kiitollisena siitä, mitä Jumalalta on saanut tai 2. että hän antaa saadakseen Jumalalta jotakin? (Mistä syystä yksi antaa puutteestaankin, toinen taas ei anna liiastaankaan?)
- Mistä leski oli saanut luottamuksen, että Jumala pitää hänestä ja hänen lapsistaan huolta?
 - Onko sinun helppo vai vaikea uskoa, että Jumala voi pitää sinusta ja läheisistäsi huolta myös siten, että on varaa ostaa ruokaa ja vaatteita?
- Mitä leski oli Jumalalta saanut?
 - Mitä sinä olet Jumalalta saanut (verrattuna tähän leskeen)?
- Luuletko, että tuona iltana lapset menivät tuossa kodissa nälkäisinä nukkumaan? Perustele vastauksesi.

Ilosanoma: Meidän syntejämme verrataan Raamatussa 10000 talentin toivottoman suureen velkataakkaan. Joka ei sitä pysty maksamaan, se joutuu velkavankeuteen eli helvettiin. Eikä sitä kukaan pysty maksamaan, joten tahtoessaan ostaa meidät tästä velkavankeudesta vapaaksi Jeesuksen oli luovuttava kaikesta, mitä hän elääkseen tarvitsi - vieläpä omasta hengestään.

34. PIETARI KIELTÄÄ HERRANSA (Luuk. 22:31-34 ja 54-62)

Aluksi: Matt. 10:32-33:sta käy ilmi, miten vakavasta synnistä Jeesuksen kieltämisessä on kysymys. Vetäjä lukee kohdan.

1.
 - Jos rakastamasi ihminen kertoisi sinulle ennalta, että sinä tulet hylkäämään hänet, miten reagoisit tuohon ennustukseen?
 - Miksi Pietari ei ottanut todesta Jeesuksen sanoja jakeessa 34?
2.
 - Miksi Pietari, toisin kuin muut opetuslapset, seurasi Jeesusta ylipapin pihaan asti (54)?
3.
 - Mitä Pietari pelkäsi kieltäessään Herransa kolmeen kertaan?
 - Mitä sinä olisit tehnyt Pietarin asemassa?
 - Miltä pidätetystä Jeesuksesta tuntui kuulla avoimesta ikkunasta Pietarin sanat (56-60)?
 - Missä tilanteessa sinä tunnet kiusausta vaieta uskostasi tai kieltää se?
4.
 - Jakeessa 61 kuvataan Jeesuksen ja Pietarin hyvästijättö. Mitä luulette Jeesuksen tahtoneen katseellaan sanoa langenneelle opetuslapselleen? (Mitä Pietarille olisi tapahtunut, jos Jeesus olisi tässä tilanteessa katsonut häntä ivallisesti?)
 - Mikä sai aikuisen miehen itkemään katkerasti (62)?
5.
 - Mitä Pietari tässä vaiheessa ajatteli keskustelusta, jonka hän oli käynyt Jeesuksen kanssa aikaisemmin illalla (31-34)?
 - Mitä luulette Pietarille merkinneen sen, että hän tajusi Jeesuksen rukoilleen ja yhä rukoilevan hänen uskonsa puolesta?
6.
 - Aikaisemmin Pietari oli raivokkaasti vastustanut sitä ajatusta, että Jeesus tulisi tapetuksi. Mitä tämä tapaus opetti hänelle siitä, miksi Jeesuksen oli kuoltava?
7.
 - Miten tämä tapaus teki Pietarin kykeneväksi vahvistamaan veljiään?
8.
 - Jeesus katsoo sinua tällä hetkellä samalla tavalla kuin hän katsoi Pietaria ylipapin pihalla. Mitä hänen katseensa sinulle sanoo?
9.
 - Miksi Pietari ei kieltänyt Jeesusta 20 vuotta myöhemmin, kun hänet pidätettiin ja tapettiin uskonsa tähden?

Ilosanoma: Vaikka Pietari kielsi Herransa ja Mestarinsa, ei tämä koskaan kieltänyt häntä. Ristillä Jeesuksen oli kuitenkin koettava, miten hänen rakas Isänsä kielsi hänet tuntevansa. Näin Vapahtaja kantoi ristinpuulle Pietarin pelkuruuden ja meidän pelkuruutemme rangaistuksen.

35. PARATIISIN PORTTI AVAUTUU (Luuk. 23:32-43)

Aluksi: Rooman valtakunnassa rikollisia ristiinnaulittiin vain todella suurten rikosten tähden. Voimme siis olettaa, että nämä kaksi miestä olivat murhanneet ihmisiä esimerkiksi rahan tähden.

1.
 - Mistä mielestäsi johtuu se, että ihmiset ovat monesti väkivaltaisia ja kiusaavat toisiaan?
2.
 - Miettikää eri syitä, miksi nämä kaksi miestä olivat ajautuneet rikoksen tielle?
 - Millaiset asiat olisivat ehkä voineet pysäyttää nämä miehet pahalla tiellään, ennen kuin oli liian myöhäistä?
 - Miksi mekään emme aina lopeta käytöstä, jonka tiedämme olevan vahingollista itsellemme ja toisille?
3.
 - Rikolliset näkivät Jeesuksen ristiinnaulitsemisen lähempää kuin kukaan muu. Mitkä seikat Jeesuksen sanoissa ja käytöksessä kiinnittivät erityisesti heidän huomiotaan (34-38)?
 - Mitä erikoista oli niissä syytöksissä, jotka Jeesukseen kohdistettiin (35-38)?
 - Voisitko sinä rukoilla pahimman vihamiehen puolesta kuten Jeesus rukoili (34)?
4.
 - Mikä sai toisen rikollisen huomaamaan syntinsä ja myöntämään, että häntä rangaistiin oikeudenmukaisesti (41)?
 - Miksi toinen ei vielääkään myöntänyt syntejään, vaan pilkkasi Jeesusta (39)?
5.
 - Miten toinen rikollinen saattoi nähdä ristiinnaulitussa Jeesuksessa kuninkaan (37-38, 42)?
 - Vertaa ristillä riippuvaa Jeesusta tämän maailman kuninkaisiin.
6.
 - Jae 41 sisältää lyhyen rukouksen. Miksi rikollinen ei saman tien pyytänyt pääsyä Jeesus-kuninkaan valtakuntaan?
7.
 - Mitä rikollinen ehkä ajatteli kuullessaan Jeesuksen vastauksen jakeessa 43?
 - Milloin tämä rikollinen alkoi uskoa Jeesukseen?
8.
 - Miettikää, millaisia olivat uskoon tulleen rikollisen viimeiset elintunnit ennen kuin roomalaiset sotilaat rikkoivat hänen sääriluunsa ja hän tukehtui kuoliaaksi?
 - Millaisen todistuksen uskoon tullut rikollinen jätti perheelleen, yhteisölleen ja jälkipolville?

Ilosanoma: Paratiisin portti oli ollut syntisiltä ihmisiltä suljettu aina Adamin ja Eevan päivästä lähtien. Nyt se avautui, ja vieläpä murhamiehen edessä. Mutta saman aikaan Jeesuksen itsensä piti käydä sisälle tuonelan porteista, että taivas avautuisi meille.

36. EMMAUKSEN TIELLÄ (Luuk. 24:13-35)

Aluksi: Emmauksen kylä sijaitsee noin 11 km päässä Jerusalemissa. Tuon matkan kävelemiseen kuluu pari tuntia. Maria, Klopaksen vaimo, mainitaan ristin juurella seisoneiden naisten joukossa (Joh. 19:25). Klopas saattaa olla sama henkilö kuin tekstimme Kleopas.

1.
 - Jos olet koskaan menettänyt läheisen ihmisen, niin tiedät varmasti, millaiset ajatukset ja tunteet pyörivät päässä hautajaisten jälkeen. Haluatko kertoa niistä?
 - Jeesus oli tapettu hyvin julmalla tavalla kaksi päivää aikaisemmin. Mikä oli ehkä ollut kaikkein vaikeinta Kleopaalle ja hänen ystävälleen tänä aikana?
2.
 - Miksi Jeesus houkutteli kaksi kanssakulkijaansa kertomaan hänelle surunsa alusta loppuun (15-17)?
 - Mitä olisi tapahtunut, jos Jeesus olisi pitänyt raamatunselityksensä kuuntelematta ensin näitä miehiä?
 - Jeesus tuntee meidän surumme jo valmiiksi. Miksi hän kuitenkin toivoo, että kertoisimme sen hänelle?
3.
 - Mitä näiden kahden miehen uskolle oli tapahtunut Jeesuksen kuollessa (19-20)?
 - Miksi miehet eivät uskoneet, mitä naiset kertoivat Jeesuksen ylösnousemuksesta (22-24)?
4.
 - Mikä ero on sen välillä, miten Jeesus ja Kleopas tulkitsevat Jeesuksen kuolemaa (19-21 ja 25-27)?
5.
 - Miksi Kleopas ja hänen ystävänsä eivät olleet tajunneet Moosesta ja profeettoja (eli Vanhaa testamenttia) lukiessaan, että Messiaan on kärsittävä ja kuoltava? (katsokaa yhdessä esim. Jesaja 53)
6.
 - Miksi Jeesus teeskenteli ikään kuin aikoisi mennä kauemmaksi (28)?
7.
 - Miksi kaksi miestä eivät tajunneet, kuka Jeesus oli, ennen kuin hän mursi heille leipää (30-31)?
8.
 - Mikä sai miehet kävelemään pilkkopimeässä kahden tunnin matkan takaisin Jerusalemiin?
9.
 - Miksi on mahdotonta olla kristitty, jollei usko Jeesuksen ruumiilliseen ylösnousemukseen?

Ilosanoma: Vapahtaja mursi Kleopaan kodissa leivän arpisilla käsillään, joista miehet ehkä hänet Jeesukseksi tunnistivatkin. Mekin voimme kohdata ylösnousseen Jeesuksen ruokapöydässä - ehtoollispöydässä, jossa hän antaa meille ruumiinsa ja verensä murretuilla käsillään.

37. KAIKILLE KANSOILLE (Luuk. 24:44-53)

1.
 - Mikä on Jeesuksen mukaan se sanoma, jota hänen opetuslastensa pitäisi saarnata, ja missä heidän pitäisi sitä saarnata?
 - Miten Jeesus voi antaa näin valtavan tehtävän yhdelletoista kouluja käymättömälle miehelle?
2.
 - Mikä teki opetuslapset kykeneviksi ymmärtämään Vanhan testamentin sisällön oikein?
3.
 - Jeesus kutsuu opetuslapsiaan todistajiksi (48). Mitä tämä sana tuo teidän mieleenne?
 - Jeesus sanoo jakeen 48 myös meille. Mistä meidän pitäisi todistaa ja kenelle?
4.
 - Sana "todistaa" sisältää myös merkityksen: veritodistaja, marttyyri. Mikä teki opetuslapset valmiiksi vaikka kuolemaan Jeesuksen todistuksen tähden?
5.
 - Jeesus lupasi opetuslapsilleen voiman korkeudesta (49). Miksi Jeesuksesta todistamiseen tarvitaan aina tätä voimaa?
6.
 - Paavali, kaikkien aikojen suurin Jeesuksen todistaja, kuvaa voimaa korkeudesta tällä tavalla: Room. 1:18 ja 2. Kor. 12:9-10. (Vetäjä lukee nämä jakeet.) Keskustelkaa siitä, miten Jumalan voima eroaa siitä, mitä me tavallisesti "voimalla" ymmärrämme.
7.
 - Mitkä ovat tämän tekstin mukaan lähetyssaarnaajaksi tuleminen ehdot?
8.
 - Miksi Jeesus ei pysynyt ruumiillisesti tämän maan päällä?
 - Miten taivaaseen astuminen tapahtui?
 - Mikä teki opetuslapset iloisiksi, vaikka Jeesus oli juuri noussut heidän luotaan taivaaseen?
9.
 - Mitä luulette, oliko opetuslasten yhtä helppo kommunikoida Jeesuksen kanssa hänen lähdettyään maan päältä kuin se oli ollut hänen täällä ollessaan? Mistä sinä voit tietää, että Jeesus on koko ajan luonasi näkymättömänä ystävänä?

Ilosanoma: Ilosanomana löydät siitä mitä Jeesus nyt tekee Isän oikealla puolella: lukekaa yhdessä Hepr. 7:25.